

**Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Knurowie**
44-190 Knurów, ul. Ks. A. Kozielka 2

Raport
z realizacji Strategii Rozwiązywania
Problemów Społecznych Miasta Knurów
na lata 2021-2026
za rok 2022

Prezentowany dokument zawiera sprawozdanie z realizacji celów strategicznych i operacyjnych wynikających ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Knurów na lata 2021–2026 przyjętej Uchwałą nr XLIII/540/2021 Rady Miasta Knurów z dnia 15 września 2021 roku. Sprawozdanie obejmuje okres od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r.

Raport jest efektem działalności Zespołu Opiniującego realizację wdrożonej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Knurów na lata 2021-2026 działającego pod przewodnictwem Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Knurowie, powołanego Zarządzeniem Prezydenta Miasta Knurów Nr 66/MOPS/2022 z dnia 28.02.2022 r.

Podstawą monitorowania efektywności wdrażania zapisów ww. Strategii są wskaźniki monitoringowe, które są podstawowym instrumentem realizacji wytyczonych w Strategii celów.

Cel strategiczny 1.

Poprawa jakości życia mieszkańców – przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności.

Cele operacyjne:

1. Wsparcie mieszkańców zagrożonych i dotkniętych ubóstwem.
2. Aktywizacja osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia.
3. Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Wsparcie mieszkańców zagrożonych i dotkniętych ubóstwem.

1. Rozpoznawanie potrzeb osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, świadczenie pomocy finansowej i rzeczowej na ich rzecz oraz podejmowanie pracy socjalnej.

Mieszkańcy Gminy Knurów, którzy są zagrożeni ubóstwem i wykluczeniem społecznym mogą otrzymywać wsparcie dzięki różnorodnym narzędziom socjalnym, prawnym i instytucjonalnym.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi szereg działań polegających na rozpoznawaniu potrzeb osób ubiegających się o pomoc z tut. Ośrodka. Dokonane analizy pozwalają na diagnozowanie problemów społecznych np. skali występowania ubóstwa, bezrobocia, bezdomności czy niepełnosprawności. Podejmowana w tym zakresie współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi ma na celu, możliwie najlepszą, koordynację działań na rzecz osób zagrożonych ubóstwem czy wykluczeniem społecznym. Z danych statystycznych wynika, że w 2022 r. z powodu ubóstwa Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił pomocy 207 rodzinom. Kwota wydatków poniesionych na ten cel wynosiła łącznie 865.087,67 zł, były to wyłącznie zadania własne.

MOPS Knurów w 2022 r. objął wsparciem w formie pracy socjalnej 401 osób ubogich. Praca socjalna koncentruje się m.in.: na wzmocnieniu w ludziach zdolności do rozwiązywania problemów i radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Obejmuje ona różnego rodzaju poradnictwo: prawne, ekonomiczne, psychologiczne, pedagogiczne jak również pomoc pracownika socjalnego mającą na celu rozwiązywanie konkretnych spraw życiowych.

Osoby nieposiadające ubezpieczenia zdrowotnego, a mieszczące się w kryterium dochodowym, w uzasadnionych przypadkach, otrzymywały wsparcie w postaci stwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Wydano 51 decyzji przyznających prawo do ww. świadczeń. Taka forma pomocy umożliwiała bezpłatny dostęp do otrzymania wsparcia medycznego.

Mieszkańcy miasta Knurów w 2022 r. korzystali również ze wsparcia w postaci dodatków mieszkaniowych (dane zostały przedstawione w celu operacyjnym 3 pkt 1). W 2022 r. nie był wypłacany dodatek energetyczny, pomoc ta realizowana była w formie dodatku osłonowego, wypłacanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Knurowie.

Osoby bez aktualnej umowy najmu i jednocześnie pozostające w niedostatku finansowym mogą starać się o wynajem lokalu socjalnego. Zgodnie z danymi z Wydziału Urbanistyki, Architektury, Strategii Rozwoju Miasta i Spraw Lokalowych Urzędu Miasta Knurów w 2022r. liczba lokali wynajmowanych w charakterze najmu socjalnego wynosiła 56. Natomiast liczba osób oczekujących na zawarcie umowy najmu lokalu socjalnego to 35 rodzin (w tym 23 rodziny z wyroków eksmisyjnych). W roku 2022 Gmina Knurów nie wybudowała, ani też nie pozyskała nowych lokali o charakterze najmu socjalnego.

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Knurowie w roku 2022 podjął i realizował specjalne działania skierowane do obywateli Ukrainy przebywających na terenie Gminy Knurów w oparciu o Centrum Wsparcia Inicjatyw Społecznych. Zagadnienie to zostało opisane w Celu strategicznym 5, Celu operacyjnym 2, Kierunku działań nr 1.

2. Realizacja programów i projektów na rzecz osób zagrożonych lub dotkniętych ubóstwem.

- MOPS realizuje wieloletni program „Posiłek w szkole i w domu”. Realizacja tego programu odbywa się poprzez opłacanie obiadów dla dzieci w szkołach i przedszkolach, wydawanie gorących posiłków w ośrodku wsparcia dla osób kwalifikujących się do ich przyznania, wypłacanie świadczeń pieniężnych dla osób, które z różnych przyczyn nie mogą korzystać z gorącego posiłku w naturze.
- Gmina Knurów uczestniczy w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Celem tego programu jest udzielenie wsparcia w postaci pomocy żywnościowej osobom tego potrzebującym. Partnerem w realizacji Programu POPŻ na terenie Gminy Knurów jest Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Knurowie. Liczba rodzin skierowanych po odbiór żywności do PCK w ramach FEAD w 2022 r. wynosiła 180. Łączna liczba osób w rodzinach 286.
- Z ww. pomocy mogli skorzystać również obywatele Ukrainy przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi. Z pomocy skorzystało łącznie 132 rodziny z Ukrainy, a liczba osób w tych rodzinach wynosiła 348. Ponadto, na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz poleceń Wojewody Śląskiego, zawartych w wydanych decyzjach w sprawie zapewnienia pomocy obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP w związku z działaniami wojennymi, Urząd Miasta Knurów zapewnił pomoc 97 osobom. Pomoc ta polegała na:
 - zapewnieniu całodobowego wyżywienia zbiorowego, środków czystości, higieny osobistej, odzieży i obuwia, lekarstw i środków medycznych, zaopatrzenia w pomoce dydaktyczne i przybory szkolne oraz inne artykuły konieczne do zaspokojenia podstawowych potrzeb, finansowane z zasobów Gminy oraz darów rzeczowych otrzymanych od mieszkańców;
 - finansowaniu kosztów zakwaterowania obywateli Ukrainy na terenie Gminy, w tym ponoszeniu przez Gminę opłat za czynsz, media, wywóz odpadów i nieczystości;
 - przygotowaniu gminnych lokali mieszkalnych do zasiedlenia poprzez remont lub modernizację;
 - zapewnieniu pomocy językowej oraz pomocy adaptacji i integracji ze społecznością lokalną;
 - udzielaniu pomocy organizacyjnej w dostępie do rynku pracy;
 - udzielaniu pomocy prawnej na rzecz obywateli Ukrainy poprzez przekazywanie wszelkich informacji telefonicznie, on-line oraz bezpośrednio zainteresowanym osobom zgłaszającym się do Urzędu Miasta.Ponadto, zgodnie z przepisami prawa, osoby udzielające wsparcia w postaci zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, którzy przebywają na terenie Gminy Knurów w związku z działaniami wojennymi, mogły skorzystać ze świadczenia pieniężnego z tego tytułu nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia. Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Ze świadczenia tego skorzystało 115 gospodarstw domowych.

- Projekt „Centrum Wsparcia Inicjatyw Społecznych” – głównym celem projektu było zwiększenie dostępności i jakości usług społecznych poprzez utworzenie i prowadzenie CWIS w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu i ubóstwu. W projekcie uczestniczyły osoby zamieszkujące na terenie Gminy Knurów, w tym na obszarze rewitalizacji, przeżywające różne trudności życiowe, zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Uczestnikom zapewnione zostało wsparcie w formie zajęć, zarówno grupowych prowadzonych metodą warsztatową, jak również indywidualne wsparcie specjalistyczne. W zakresie projektu były realizowane liczne formy wsparcia: pomoc asystenta rodziny, specjalistyczne poradnictwo rodzinne typu pedagogicznego i psychologicznego, mediacje rodzinne, trening kompetencji i umiejętności życiowych, terapia rodzinna, pomoc prawna, warsztaty poświęcone higienie osobistej, warsztaty dla samotnych matek, spotkania grupy samopomocowej „samotne matki”, trening zastępowania agresji, usługa dietetyka, działania animujące i promowanie zdrowego stylu, punkt informacji dla osób niepełnosprawnych.

3. Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz ubogich oraz Kościołem.

MOPS działając na rzecz osób ubogich współpracuje z:

- Oddziałem Rejonowym Polskiego Czerwonego Krzyża w Knurowie - w szczególności w zakresie Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). PCK jako wykonawca tego Programu wydaje żywność dla najuboższych mieszkańców zakwalifikowanych przez MOPS. Ponadto w ramach współpracy MOPS kieruje do PCK osoby najuboższe po odbiór odzieży czy wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego.
- Świetlicą Bł. Edmunda Bojanowskiego, która w 2022 r. podejmowała następujące działania na rzecz osób, rodzin i dzieci ubogich: : paczki świąteczne, wyjazdy wakacyjne – w ramach Ferii Zimowych, Półkolonii Letnich, dożywianie w palcówce. Świetlica współpracuje z 1 wolontariuszem.
- Urzędem Miasta Knurów, który w ramach przyjętego Programu współpracy Gminy Knurów z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami pożytku publicznego dotuje 37 organizacji.
- Kościołem Nowe Życie, Zbór Kościoła Bożego w Chrystusie w 2022 r. przekazał 130 paczek „Gwiazdkowej niespodzianki” dla dzieci, udziela wsparcia terapeutycznego osobom tego potrzebującym, wspomaga rodziny Ukraińskie przebywające w Polsce oraz na Ukrainie.

Pozostałe Kościoły w Knurowie nie udzieliły informacji.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

Aktywizacja osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia.

1. Upowszechnianie informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym i stażach.

W 2022 r. liczba osób bezrobotnych z miasta Knurów, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gliwicach, wynosiła ogółem 358 osoby w tym 214 kobiet.

Dla porównania w roku 2021 liczba osób bezrobotnych z miasta Knurów zarejestrowanych w PUP Gliwice wynosiła ogółem 554 osoby w tym 325 kobiet.

Porównując rok 2022 i 2021 można zauważyć spadek osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Gliwice (tj. o 196 osób), równocześnie zauważany spadek zarejestrowanych kobiet w ww. urzędzie (tj. o 111 kobiet).

Uzupełnienie powyższych danych stanowią informacje na temat stopy bezrobocia w powiecie gliwickim i województwie śląskim.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie gliwickim i w województwie śląskim.

zakres danych	2021	2022
stopa bezrobocia w powiecie gliwickim	4,7%	3,7%
stopa bezrobocia w województwie śląskim	4,2%	3,7%

W analizowanym okresie można zauważyć spadek stopy bezrobocia zarówno w powiecie gliwickim jak i na poziomie województwa śląskiego.

Osoby bezrobotne z Knuruwa, a zarejestrowane w PUP Gliwice korzystały z różnych form wsparcia, proponowanych przez ww. urząd: szkolenia zawodowe (30 osób), staże (33 osoby), prace społecznie użyteczne (5 osób), prace interwencyjne (9 osób), roboty publiczne (10 osób), dotacje (22 osoby), doposażenie miejsc pracy (7 osób), studia podyplomowe (2 osoby), sfinansowanie kosztów egzaminów (2 osoby), bon na zatrudnienie – bezrobotni do 30 roku życia (3 osoby), dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego po 50 roku życia (1 osoba).

MOPS kontynuuje współpracę z PUP Gliwice, w zakresie pozyskiwania drogą elektroniczną ofert pracy dla klientów MOPS. Współpraca ta dotyczy wykorzystania systemu SEPI, umożliwiającego weryfikację statusu klienta oraz otrzymywanych przez niego świadczeń.

Pracownicy socjalni informują osoby bezrobotne o prawie do poszukiwania pracy w ramach PUP, jak również motywują do podejmowania działań związanych z aktywnością zawodową, w tym rozwoju zawodowego i poszukiwania pracy. Najczęściej stosowane formy pracy to: udostępnienie ofert pracy, kierowanie do prac społecznie – użytecznych, informowanie o kursach, szkoleniach.

W związku z prowadzonymi działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w 2022 r. Powiatowy Urząd Pracy prowadził szeroką kampanię informacyjną, m.in.: z wykorzystaniem prasy i radia, skierowaną do lokalnych pracodawców, zachęcającą do zatrudniania obywateli Ukrainy. Na bieżąco pozyskiwano wszelkie informacje dot. możliwości takiego zatrudnienia. Utrzymywano kontakt z pracodawcami potencjalnie zainteresowanymi zatrudnieniem uchodźców wojennych. Tłumaczono oferty pracy na język ukraiński – Centralna Baza Ofert Pracy <https://gliwice.praca.gov.pl/oferty-pracy> ze szczególnym uwzględnieniem ofert pracy dla kobiet. Upowszechniano przetłumaczone oferty m.in.: w siedzibie PUP w specjalnie przygotowanych gablotach oraz przekazywano je uchodźcom wojennym, przebywającym w Ośrodku „Gliwicka Przystań 35”. W efekcie tych

i innych kompleksowych działań Urzędu, pracodawcy z Gliwic i Powiatu Gliwickiego zgłosili w PUP zatrudnienie 5421 obywateli Ukrainy, z tego 3610 stanowiły kobiety.

2. Praca socjalna z osobami bezrobotnymi z wykorzystaniem kontraktów socjalnych.

Liczba osób objętych pracą socjalną – 130.

Liczba osób objętych kontraktami socjalnymi – 13.

3. Organizowanie prac interwencyjnych i społecznie użytecznych na terenie miasta.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Knurowie koordynował i czynnie uczestniczył w realizacji prac społecznie użytecznych na terenie Gminy Knurów. Do prac społecznie użytecznych mogą być kierowane tylko osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Poprawa sytuacji na rynku pracy, a także szeroko zakrojona praca socjalna, w tym realizacja projektów, przyczyniły się do podjęcia zatrudnienia przez wiele osób, które jakkolwiek pracę mogły podjąć, ograniczając krąg osób, które mogą być skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych. Coraz częściej osoby korzystające z pomocy społecznej, to osoby niezdolne do pracy z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności. Są też takie osoby, które utraciły status osoby bezrobotnej, pracują „dorywczo” (bez żadnych umów) lub wręcz nie są w ogóle zainteresowane podjęciem pracy i opierają się na minimum świadczeń gwarantowanych przez państwo.

W 2022 r. MOPS przekazał do Powiatowego Urzędu Pracy w Gliwicach listę w łącznej liczbie 10 osób bezrobotnych, które w dniu tworzenia listy mogły być skierowane do prac społecznie użytecznych.

Zgodnie z porozumieniem dotyczącym wykonywania prac społecznie użytecznych, prace powinny być wykonywane na 5 miejscach (w 5 różnych placówkach). W okresie od 01.03.2022 r. do 30.11.2022 r. (zgodnie z okresem wykonywania ww. prac) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej łącznie skierował 5 osób. Szacunkowy koszt to 4.330,00 zł (dane z PUP Gliwice).

Prace interwencyjne to zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej z PUP i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Z takiej formy wsparcia skorzystało 9 osób z Gminy Knurów. Szacunkowy koszt to 50.760,00 zł (dane z PUP Gliwice).

4. Realizacja Projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

W 2022 r. Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach realizował trzy projekty:

- **„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Gliwice i Powiecie Gliwickim (V)”** działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy, Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.
Cel projektu – zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia pozostających bez pracy w Mieście Gliwice i Powiecie Gliwickim.

Dane liczbowe:

Formy wsparcia w ramach projektu	Knurów	Ogółem
Szkolenia	7	74
Staże	11	75
Dotacje	6	61
Bon na zasiedlenie	0	61
Prace interwencyjne	0	1

- **„Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy (IV)”** Działanie 7.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia. Wsparcie udzielone w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Cel projektu – zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku 30+ pozostających bez pracy, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gliwicach.

Dane liczbowe:

Formy wsparcia w ramach projektu	Knurów	Ogółem
Szkolenia	7	100
Dotacje	8	96
Prace interwencyjne	1	15
Refundacja części kosztów wynagrodzenia za skierowanych bezrobotnych po 50 roku życia	0	3

- **„Szansa na powrót”** Działanie 1.2 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe, Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Cel projektu – zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych w wieku 18-29 lat pozostających bez pracy, w tym w szczególności osób, które nie pracują w wyniku negatywnych skutków pandemii wirusa SARS -CoV-2.

Dane liczbowe:

Formy wsparcia w ramach projektu	Knurów	Ogółem
Prace interwencyjne	4	22

5. Promowanie w obszarze rynku pracy zasady równości płci.

Podejmowane działania na rzecz równości płci na rynku pracy polegały na kierowaniu kobiet i mężczyzn na szkolenia tego samego typu, zwalczaniu stereotypów związanych z płcią w zakresie kształcenia i zatrudnienia, propagowanie godzenia życia osobistego z pracą zawodową kobiet. Zostały podjęte planowane działania z zakresu aktywnej integracji przyczyniającej się do trwałego udziału kobiet i mężczyzn w zatrudnieniu i rozwoju ich kariery.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.

Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym:

1. Podejmowanie interwencji na rzecz osób zagrożonych utratą lokalu mieszkalnego.

MOPS Knurów w zakresie zapobiegania bezdomności kontynuuje współpracę z Lokatorsko – Własnościową Spółdzielnią Mieszkaniową oraz Miejskim Zespołem Gospodarki Lokalowej i Administracji. W 2022 roku Gmina Knurów przeznaczyła na wsparcie w formie dodatku mieszkaniowego kwotę 997.615,24 zł. Powyższe wsparcie obejmowało co miesiąc średnio 220 rodzin (tj. 2639 gospodarstw w ciągu roku).

W środowiskach zalegających z opłatami czynszowymi pracownicy socjalni prowadzili działania informacyjne, m.in.: o możliwości złożenia wniosku o dodatek mieszkaniowy, możliwości rozłożenia długu na raty czy odrobienia go poprzez podejmowanie prac na rzecz MZGLiA lub LWSM. Działania te są nadal realizowane.

2. Udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej oraz wsparcia osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością.

Działania podejmowane przez MOPS względem osób zagrożonych bezdomnością dotyczyły wsparcia tych osób poprzez przyznanie pomocy m.in.: w formie zasiłku celowego na opłacenie czynszu. Natomiast osoby dotknięte bezdomnością były kierowane do schroniska dla osób bezdomnych, w tym do schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

W okresie jesienno – zimowym tut. MOPS prowadzi cykliczne działania skierowane dla osób bezdomnych - „Akcja Bezdomność”. Działania te mają na celu monitorowanie przez pracowników socjalnych oraz funkcjonariuszy Policji miejsc koczowania osób bezdomnych oraz umożliwienie tym osobom otrzymanie stosownej pomocy. Ponadto ww. osoby były objęte działaniami polegającymi m.in. na: aktywizacji zawodowej (przekazywanie ofert pracy, zobowiązania do rejestracji w PUP), zobowiązanie do składania wniosków o przydział mieszkań, kierowanie na leczenie i terapię AA, w miarę potrzeb udzielanie porad prawnych i pomocy psychologicznej, udzielanie pomocy finansowej, która może być niezbędna do realizacji innych zobowiązań np. aktywizacji zawodowej.

Liczba osób którym przyznano pomoc z powodu bezdomności – 57.

Kwota udzielonej pomocy wyniosła – 506.233,34 zł.

3. Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia oraz dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia medycznego.

MOPS w Knurowie w 2022 r., w wyniku przetargu nieograniczonego, zawarł umowy na świadczenie usług w postaci zapewnienia schronienia wraz z gorącym posiłkiem dla bezdomnych mężczyzn oraz kobiet, a także schronienia wraz z całodziennym wyżywieniem dla osób bezdomnych w schronisku z usługami opiekuńczymi.

Osoby bezdomne, posiadające ostatni stały meldunek w Knurowie, były kierowane do schroniska dla osób bezdomnych w Niewieszy ul. Leśna 4, prowadzonego przez Fundację „Zacisze Grażyny”.

Osoby bezdomne, posiadające ostatni stały meldunek w Knurowie i jednocześnie wymagające usług opiekuńczych, były kierowane do dwóch placówek prowadzonych przez Akademię Innowacji Społecznych tj. Schroniska z Usługami Opiekuńczymi w Gwizdaju, Al. Jana Pawła II 3a oraz Schroniska z Usługami Opiekuńczymi w Nizinach, Niziny 66 a, 28-142 Tuczępy.

Tut. MOPS współpracował również z:

- Schroniskiem dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi „Betsaida” w Jankowicach,
- Kamiliańską Misją Pomocy Społecznej w Warszawie ,
- Schroniskiem dla osób bezdomnych, Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” w Cieszynie – schronisko z usługami opiekuńczymi.

MOPS Knurów zapewnił schronienie 46 osobom bezdomnym.

Kwota poniesionych wydatków przez Gminę Knurów na ten cel wyniosła 303.554,12 zł.

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 1.

Wskaźnik	Jednostka miary	Stan początkowy 2020 r.	Stan na 2021 r.	Stan na 2022r.	Stan docelowy 2026 r.	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
Wielkość środków wydatkowanych na pomoc mieszkańcom miasta	zł	9.952.244,11	10.097.504,00	10.416.587,15	10.549 378,76	UM/MOPS	raz w roku
Zaangażowanie środków zewnętrznych w wydatkach na pomoc społeczną	%	5,67	7,42	14,29	6	UM/MOPS	raz w roku
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	osoba	509	468	549	357	MOPS	raz w roku
Liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej z powodu:							
ubóstwa	osoba	461	421	401	323	MOPS	raz w roku
bezrobocia	osoba	250	272	124	175	MOPS	raz w roku
bezdomności	osoba	68	73	57	48	MOPS	raz w roku
Liczba osób w rodzinach objętych pracą socjalną	osoba	1280	954	1294	1280	MOPS	raz w roku
Liczba realizowanych kontraktów socjalnych	kontrakt	39	53	40	47	MOPS	raz w roku
Liczba osób bezrobotnych	osoba	564	554	358	497	PUP	raz w roku
Liczba bezrobotnych kobiet w mieście	osoba	315	325	214	302	PUP	raz w roku

Podsumowując:

1. Wielkość środków wydatkowanych na pomoc mieszkańcom miasta.

W celu wsparcia mieszkańców miasta Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2020 wydał ogółem 9.952.244,11 zł, w tym na świadczenia z pomocy społecznej – 2.414.292,00 zł oraz na świadczenia rodzinne – 7.537.952,11 zł. W 2021 r. wydano ogółem 10.097.504,00 zł, w tym na świadczenia z pomocy społecznej – 2.604.185,00 zł oraz na świadczenia rodzinne – 7.493.319,00 zł.

W 2022 r. wydano ogółem 10.416.587,15 zł w tym na świadczenia z pomocy społecznej - 2.739.826,00 zł oraz na świadczenia rodzinne – 7.676.761,15 zł.

Ww. dane wskazują na wzrost środków przeznaczonych na pomoc mieszkańcom miasta.

2. Zaangażowanie środków zewnętrznych w wydatkach na pomoc społeczną.

W związku ze wzrostem środków wydatkowanych na pomoc, zauważalny jest znaczny wzrost środków zewnętrznych wydatkowanych na pomoc społeczną. W roku 2020 zaangażowanie środków zewnętrznych wynosiło 5,67%, w roku 2021 – 7,42 % a w 2022 r. aż 14,29%.

Powyższy wzrost wynika z większej ilości programów i projektów oraz pozyskaniu większych środków finansowych przez Gminę.

3. Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie.

W powyższej analizie zauważalne są zmiany spadkowe i wzrostowe wśród osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej. Pomiędzy rokiem 2020 a 2021 r. zauważalny jest spadek o 41 osób, którym przyznano świadczenie, natomiast pomiędzy rokiem 2021 a 2022 zauważalny wzrost o 81 osób.

4. Liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej z powodu ubóstwa, bezrobocia, bezdomności.

Porównując liczbę osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej:

- z powodu ubóstwa – maleje, w roku 2021 był to spadek o 40 osób, a pomiędzy rokiem 2021 a 2022 o 20 osób;
- z powodu bezrobocia – maleje. Pomiędzy rokiem 2020 a 2021 zauważalny był niewielki wzrost, tłumaczyć go można zachwianiem rynku pracy w trakcie pandemii. Po unormowaniu sytuacji nastąpił znaczny spadek bezrobocia.
- Z powodu bezdomności – maleje. Pomiędzy rokiem 2020 a 2021 zauważalny był niewielki wzrost, tłumaczyć go można niestabilną sytuacją związaną z pandemią. Po jej unormowaniu nastąpił spadek liczby osób bezdomnych.

5. Liczba osób w rodzinach objętych pracą socjalną.

Dane za 2022 rok są zbliżone do prognozy z 2026 roku. Zauważalny był spadek liczby osób objętych pracą socjalną pomiędzy rokiem 2020 a 2021, co można tłumaczyć normującą się sytuacją po pandemii. Obecny wzrost może świadczyć o potrzebie walki z jej skutkami na tle bezradności, rozchwianiem stanów emocjonalnych oraz ogólnego stanu zdrowia.

6. Liczba realizowanych kontraktów socjalnych.

Porównując liczbę realizowanych kontraktów socjalnych pomiędzy rokiem 2020 a 2021, zauważalny jest wzrost o 14 kontraktów (prawie 36%). Kontrakty socjalne są zawierane głównie z osobami bezdomnymi, ale mogą być narzędziem pracy pracowników pomocy społecznej do aktywizowania wszystkich klientów MOPS w celu przezwyciężenia trudnej

sytuacji życiowej i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu.

Natomiast analizując liczbę realizowanych kontraktów pomiędzy 2021 r. a 2022 r. widoczny jest spadek o 13 kontraktów, co ostatecznie daje poziom z roku bazowego (2020).

7. Liczba osób bezrobotnych

Porównując bezrobocie w roku 2021 i w 2020 można zauważyć nieznaczny spadek liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Gliwice, a mieszkających w Gminie Knurów o 10 osób (2%). Znaczny spadek liczby osób bezrobotnych nastąpił pomiędzy rokiem 2021 a 2022 i wynosi 196 osób (35%). Zjawisko to znajduje potwierdzenie we wcześniejszych analizach dotyczących bezrobocia.

8. Liczba bezrobotnych kobiet w mieście.

Poddając analizie statystyki dotyczące bezrobotnych kobiet w roku 2020 i 2021, zauważalny jest wzrost liczby kobiet zarejestrowanych w PUP o 10 (3%). Natomiast wraz ze spadkiem liczby osób bezrobotnych, znacznie spadła liczba kobiet bezrobotnych pomiędzy rokiem 2021 a 2022 o 111 kobiet (34%).

Cel strategiczny 2.

Wzmacnianie potencjału rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

Cele operacyjne:

1. Wzmacnianie potencjału rodzin.
2. Podwyższanie jakości usług edukacyjnych, wsparcia udzielanego dzieciom i młodzieży oraz rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
3. Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Wzmacnianie potencjału rodzin.

1. Pomoc rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, wychowawczych i alimentacyjnych.

- Wsparcie z systemu pomocy społecznej - dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela:

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	207	401
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	57	57
Potrzeba ochrony macierzyństwa	48	212
- w tym wielodzietność	27	139
Bezrobocie	101	249

Niepełnosprawność	170	291
Długotrwała lub ciężka choroba	279	480
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	124	429
- w tym: rodziny niepełne	52	159
rodziny wielodzietne	19	100
Przemoc w rodzinie	66	236
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Alkoholizm	83	247
Narkomania	10	28
Trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3	3
Trudność w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	2	5
Zdarzenie losowe	0	0
Sytuacja kryzysowa	136	438
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Knurowie.

Jednorazowe świadczenie pieniężne dla obywateli Ukrainy 300zł – 269 wniosków dla 464 osób.

- Wsparcie dotyczące świadczeń rodzinnych.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Liczba świadczeń dla obywateli Ukrainy
1.	Zasiłki rodzinne	7819	700
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:	4475	202
2.1	Urodzenia dziecka	29	0
2.2	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	87	0
2.3.	Samotnego wychowywania dziecka	630	0
2.4	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1616	134
2.5	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	491	0

2.6	Rozpoczęcia roku szkolnego w tym „zerówki”	890	47
2.7	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	366	4
2.7.1	Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	6	0
2.7.2	Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	360	4
3.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	107	0
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	9814	6
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	1694	0
6.	Specjalny Zasiłek Opiekuńczy	9	0
7.	Świadczenia rodzicielskie	492	4
8.	Razem	24 410	912

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Knurowie.

Rozpatrywano również decyzje dotyczące wypłaty zasiłków dla opiekunów według zmienionych przepisów dla osób, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 01.07.2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego- wypłacono 9 świadczeń.

Opłacano składki społeczne wnioskodawcom opiekującym się osobami niepełnosprawnymi na łączną kwotę 719 656,00 zł.

- Wsparcie dotyczące świadczeń alimentacyjnych.
W 2022 r. wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego na ogólną kwotę 836.675,00zł. Prowadzono działania dotyczące wyegzekwowania przez komornika należności od dłużników alimentacyjnych na kwotę 542.828,22 zł. Informowano BIG o należnościach alimentacyjnych dla dłużników. W ramach tego postępowania skierowano wnioski do Starostwa Powiatowego o zatrzymanie prawa jazdy dla dłużnika alimentacyjnego, występowano również z wnioskiem do Powiatowego Urzędu Pracy o zarejestrowanie i aktywizację zawodową, przeprowadzono 21 wywiady alimentacyjne z dłużnikami i odebrano od nich oświadczenia majątkowe.
- Wsparcie dotyczące świadczeń wychowawczych „Rodzina 500 plus” i programu „Dobry Start”.
W okresie od 01 stycznia 2022 r. do 31 maja 2022 r. rządowy program Rodzina 500+ realizowany był przez MOPS Knurów. Od 01.06.2022 r. bieżący program 500+ jak i świadczenie „Dobry Start” przesunięte zostały do realizacji przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Od 01.06.2022 r. MOPS Knurów zajmuje się wypłatą świadczeń związanych z koordynacją (wniosku za poprzednie i bieżący okres rozstrzygnięte przez Śląski Urząd Wojewódzki).

- Wsparcie w formie stypendium szkolnego - pomoc materialna dla uczniów w 2022 r. złożono 49 wnioski oraz 2 wnioski dla dzieci z Ukrainy. Wydatki poniesione na realizację świadczeń wyniosły – 29.249,92 zł w tym: środki własne gminy – 5.849,98 zł; dotacja z budżetu państwa – 23.399,94 zł.
- Karta Dużej rodziny – wydano 556 Kart.
- Specjalne działania skierowane do uchodźców z terenu Ukrainy w związku z trwającą od 24 lutego wojną. Jednorazowe świadczenie pieniężne dla obywateli Ukrainy 300zł – 269 wniosków dla 464 osób.

Ponadto w 2022 roku Gmina realizowała nowe zadania:

- Dodatek osłonowy - od 10.01.2022 r. realizowane było nowe zadanie nałożone na gminy związane z wypłatą dodatku osłonowego na podstawie ustawy z dnia 17.12.2021 r. o dodatku osłonowym. W 2022 r. wypłacono 2457 dodatków.
- Dodatek węglowy - od 01.09.2022 r. realizowane było nowe zadanie nałożone na gminy związane z wypłatą dodatku węglowego na podstawie ustawy z dnia 05.08.2022 r. o dodatku węglowym. W 2022 r. złożono 2162 wnioski z czego wypłacono 1774 dodatki.
- Dodatek dla gospodarstw domowych - od 22.09.2022 r. realizowane było nowe zadanie nałożone na gminy związane z wypłatą dodatku dla gospodarstw domowych na podstawie ustawy z dnia 15.09.2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. W 2022 r. złożono 391 wnioski z czego wypłacono 320 dodatków.
- Preferencyjny zakup węgla - od 10.11.2022 r. realizowane było nowe zadanie nałożone na gminy związane z prowadzeniem postępowań w sprawach dot. weryfikacji wniosku o zakup węgla na podstawie ustawy z dnia 27.10.2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gosp. domowych. W 2022 r. złożono i zweryfikowano 224 wnioski.
- Dodatek elektryczny - od 01.12.2022 r. realizowano nowe zadanie nałożone na gminy związane z wypłatą dodatku elektrycznego na podstawie ustawy z dnia 07.10.2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej. Wypłata świadczenia odbędzie się w 2023 roku.

2. Prowadzenie pracy socjalnej i poradnictwa z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą.

Realizatorzy tych zadań to:

- placówki oświatowe - realizują programy wychowawcze, profilaktyczne, zgodnie ze statutem szkół, przedszkoli, a także prowadzą pedagogizację: indywidualne spotkania, konsultacje, wywiadówki, zebrania rodziców na bieżąco, wg potrzeb;

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - realizuje zadania wynikające z szeroko rozumianej profilaktyki poprzez budowanie lokalnego systemu wsparcia i współpracy z osobami, instytucjami i organizacjami działającymi na polu profilaktyki, realizuje zadania wynikające z ustawy o pieczy zastępczej i prowadzi wiele działań ukierunkowanych na dziecko i rodzinę. Ponadto prowadzi pracę socjalną poprzez poradnictwo, edukację, wsparcie, informowanie i kierowanie do różnych instytucji/specjalistów działających na rzecz rodziny. W 2022 r. w MOPS pracą socjalną objęto 1 294 osoby. Ze 124 rodzin (429 osób w rodzinach) miało trudności związane z bezradnością opiekuńczo – wychowawczą i w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

3. Edukowanie rodzin niezaradnych wychowawczo w celu nabycia i podniesienia

świadomości w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych, promowanie prawidłowych wzorców funkcjonowania.

W 2022 r. Punkt Interwencji Kryzysowej kontynuował realizację Treningu Umiejętności Życiowych i Rodzicielskich, podczas którego wspierano, edukowano na temat właściwych postaw rodzicielskich, poprawy kompetencji wychowawczych, skuteczności oddziaływań wychowawczych, komunikacji między rodzicami i dziećmi. Z tej formy wsparcia w 2022 r. skorzystało 14 osób podczas 25 spotkań.

4. Zapewnienie wsparcia asystentów rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W 2022 r. w MOPS zatrudnionych było 3 asystentów rodzin, którzy wspierali 34 rodziny. Celem pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, ułatwienie wypełniania ról społecznych, podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie i niedopuszczenie do umieszczenia dzieci poza rodziną - w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeśli dzieci znajdują się w pieczy zastępczej, asystent ma za zadanie działać na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny.

5. Doskonalenie warsztatu pracy osób zaangażowanych w pracę na rzecz dziecka i rodziny oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Pracownicy MOPS uczestniczyli w szkoleniach: stacjonarne - 4, online - 10 (łącznie skorzystało 12 osób).

6. Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem.

W ramach realizowania tego działania w 2022 r. działały następujące placówki:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna udziela wsparcia dzieciom w wieku przedszkolnym, uczniom, ich rodzinom w zakresie pomocy psychopedagogicznej i logopedycznej. W 2022 r. objęto poradnictwem 811 osób, udzielono 106 porad oraz 276 konsultacji.
- Poradnia Zdrowia Psychicznego - porady wyłącznie komercyjne, brak kontraktu NFZ.
- Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Ich Rodzin - udzielono 593 porad (w 67 rodzinach) dla osób dotkniętych problemami alkoholowymi oraz objęto 67 osób pomocą terapeutyczną, wsparciem psychologicznym, psychiatrycznym w związku z problemami alkoholowymi, narkotykowymi i przemocą w rodzinie.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - udzielono 29 porad.
- Punkt Interwencji Kryzysowej - objęto wsparciem 136 rodzin (438 osób w rodzinach).
- Pomoc psychologa PIK - 37 osób.
- Pomoc prawna w Centrum Wsparcia Inicjatyw Społecznych - możliwość uzyskania nieodpłatnej porady prawnej szczególnie z zakresu prawa rodzinnego.

7. Współpraca różnych podmiotów instytucjonalnych, organizacji pozarządowych i Kościoła.

- Centrum Wsparcia Inicjatyw Społecznych - organizowano zajęcia grupowe i indywidualne dla osób z obszaru rewitalizacji. Podejmowano również specjalne działania skierowane do obywateli Ukrainy: spotkanie z psychologiem dot. lęków

u dzieci w związku z trwającą wojną, spotkanie informacyjne dla uchodźców, bezpłatne lekcje języka polskiego.

- Polski Czerwony Krzyż (PCK) w Knurowie - zorganizowano półkolonie „Wakacje nadają rytm” dla dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym. Świadczone usługi terapeutyczno-coachingowe i rehabilitacyjne.
- Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP Niepokalanie Poczętej - prowadzono Placówkę Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży, w jej ramach zorganizowano paczki świąteczne, wyjazdy wakacyjne – ferie, półkolonie letnie.
- Ogólnopolski program „Szlachetna Paczka”.
- Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa (FEAD) realizowany we współpracy z PCK.
- Knurowskie Dni Integracji „Bądźmy razem” pod patronatem Prezydenta Miasta.
- PCK - zorganizowano kolejną Wigilię Plenerową.
- Kościoły nie udzieliły informacji dotyczących tego zakresu współpracy.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

Podwyższanie jakości usług edukacyjnych, wsparcia udzielanego dzieciom i młodzieży oraz rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego:

1. Monitorowanie zagrożeń mających wpływ na jakość i poziom procesu kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży w mieście i podejmowanie interwencji w tym zakresie.

Monitorowanie powyższych zagrożeń realizowano między innymi poprzez prowadzenie przedsięwzięć profilaktyczno-informacyjnych oraz szkoleniowych: szkoły podstawowe - 28 przedsięwzięć dla 2319 osób, Szkoła Specjalna - 2 przedsięwzięcia dla 30 osób, Zespół Szkół im. Paderewskiego - 0, Zespół Szkół Zawodowych (ZSZ) nr 2 - nie przekazano danych. W celu podniesienia jakości kształcenia dzieci i młodzieży nauczyciele (28) doskonalili swoje kwalifikacje zawodowe w szkołach miejskich (szkoły podstawowe), natomiast w Zespole Szkół im. Paderewskiego - 12, a w Zespole Szkół Specjalnych – 29. ZSZ nr 2 - nie przekazano danych.

2. Rozwijanie współpracy ze szkołą w celu lepszego rozpoznania i zabezpieczenia potrzeb dzieci, w tym pod kątem zabezpieczenia ich potrzeb przez dom rodzinny.

Działania te podejmowane były przez placówki oświatowe i polegały na pracy pedagogów i wychowawców we współpracy z uczniami i rodzicami (ankiety, kwestionariusze oraz indywidualne spotkania z uczniami i rodzicami).

Ponadto potrzeby dzieci zabezpieczały następujące placówki środowiskowe:

- Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP Niepokalanie Poczętej - Placówka Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży z 30 miejscami.
- Placówki szkolne: świetlice działające na terenie szkół podstawowych.

3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy i wsparcia dostępu do specjalistów, jak pediatra, psychiatra dziecięcy czy psycholog.

- Szkoły podstawowe: liczba udzielonych porad wsparcia psychologiczno-pedagogicznego - 823 wobec 1140 uczniów.
- Zespół Szkół im. Paderewskiego: udzielono wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w formie poradnictwa - ok. 150.

- Zespół Szkół Specjalnych: wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla 78 uczniów, 85 porad psychologa i pedagoga, liczba rodzin - 24.
- Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 - nie przekazano danych.

4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Zagadnienie to realizowano poprzez organizowanie zajęć wyrównawczych, rewalidacyjnych:

- szkoły podstawowe - 649 uczniów,
- Zespół Szkół im. Paderewskiego - 0 uczniów,
- Zespół Szkół Specjalnych - 80 uczniów,
- Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 - nie przekazano danych.

W Gminie działały również klasy integracyjne, nauczanie indywidualne, specjalne:

- liczba klas integracyjnych – 2, liczba uczniów do nich uczęszczających – 217, ZSZ2 brak danych,
- liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym – 14, 6 (ZSZ), 8 (ZSS), (ZSZ2-brak danych),
- liczba uczniów objętych nauczaniem specjalnym – 80 (ZSS),
- liczba przedszkoli z oddziałami integracyjnymi – 1, liczba dzieci – 84, liczba realizowanych programów rewalidacyjnych – 23.

5. Rozszerzanie w miarę posiadanych możliwości oferty zajęć pozalekcyjnych, rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży z wykorzystaniem zasobów kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych miasta.

W 2022 r. zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży świadczone były prowadzone przez:

- Miejskie Ognisko Pracy Pozaszkolnej, gdzie działa 20 kół zainteresowań, z oferty których skorzystało ponad 255 osób, MOPP zorganizowało wycieczki dla 377 uczniów szkół, 2 kolonie (95 osób), jednodniowe wycieczki przyrodniczo - historyczne (170 dzieci), zimowe kolonie dla 46 dzieci.
- Kluby Osiedlowe: oferta 3 klubów spółdzielczych - spotkania i imprezy organizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi, działały 2 „siłownie pod chmurką”.
- Centrum Kultury:
 - Klub Kultury Lokalnej SZTUKATERIA: zajęcia taneczne, warsztaty feryjne, świąteczne, koncerty, warsztaty perkusyjne, warsztaty tańca mażoretkowego,
 - Dom Kultury w Szczygłowicach- zajęcia plastyczne, taneczne, muzyczne, rytmika, zajęcia kreatywne, nauka j. angielskiego, nauka gry na instrumentach, studio piosenki i musicalu,
 - Biblioteka Główna i jej filie (4 biblioteki),
 - Kino Scena Kultura - seanse filmowe,
 - Kino-szkoła, spektakle teatralne.
- MOSiR - działalność sportowo-rekreacyjna:
 - 2 hale sportowe MOSiR, siłownia, ring treningowy, sala rekreacyjna, sala fitness (piłka nożna, piłka siatkowa, sporty siłowe, tenis stołowy, fitness, gimnastyka sportowa, paintball, aerokickboxing z elementami samoobrony, boks, rugby na wózkach, biegi uliczne),
 - 2 pływalnie kryte MOSiR, sauna oraz „aQuarelux” (pływanie, aqua-aerobic, masaż wodny),
 - kompleks boisk wielofunkcyjnych, lodowisko sezonowe, kort tenisowy (piłka nożna, siatkówka, siatkówka plażowa, koszykówka, tenis ziemny, piłka ręczna, lodowisko

sezonowe - jazda na łyżwach),

- stadion miejski MOSiR (piłka nożna),

- kąpielisko „Leśne Zacisze” (pływanie, rekreacja, masaż wodny, wodny plac zabaw),

- dwie siłownie zewnętrzne (sporty siłowe, rekreacja fizyczna).

Ponadto zorganizowano imprezy sportowo-rekreacyjne, były to różnego rodzaju rozgrywki sportowe - futsal, pływanie, turniej orlików, siatkówka dziewcząt, tenis stołowy, piłka nożna kobiet, olimpiada sportowa przedszkolaków, Knurowskie Dni Integracji „Bądźmy razem”, biegi: młodości, niepodległości, górników, zawody wędkarskie, turniej tenisa stołowego, szachowy, koszykówki, pływakie, festiwal badmintonu.

- Ośrodek Kuratorski - działalność profilaktyczna, opiekuńczo-wychowawcza i resocjalizująco-terapeutyczna, zorganizowano zajęcia komputerowe, plastyczno-techniczne, profilaktykę uzależnień alkoholowych, narkotykowych, przemocy oraz imprezy okolicznościowe.
- Miejskie Centrum Edukacji poinformowało o 87 różnych formach spędzania czasu wolnego oraz 19 zrealizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych (odpowiednio 1404 i 1990 uczniów).

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.

Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej.

1. Kontynuowanie i wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działa w oparciu o ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r., Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r., w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Knurów na lata 2021-2025.

W roku 2022 Zespół Interdyscyplinarny zrealizował następujące działania:

- grupy robocze - 67 rodzin (powołano 40 grup roboczych, a 27 grup roboczych prowadzono na podstawie wniosków sporządzonych w roku 2021),

- 131 spotkań, w których brali udział przedstawiciele różnych służb i instytucji tj. MOPS - Punkt Interwencji Kryzysowej, Policja, Służba Zdrowia, Oświata, Gminna Komisja ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi, Sąd Rejonowy w Gliwicach - w celu ustalenia i realizowania planu pomocy dla rodziny,

- procedury Niebieskiej Karty - zakończono 48, z czego 31 z powodu ustania przemocy w rodzinie a 17 ze względu na brak zasadności podejmowania działań.

W przypadku, gdy w rodzinie znajdowały się małoletnie dzieci i występował problem przemocy lub niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, składany był wniosek do Sądu Rejonowego w Gliwicach IV Wydział Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację małoletnich. W roku 2022 sporządzono 23 takie wnioski.

Monitorowano i kierowano na rozmowę z terapeutą uzależnień przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Knurowie osoby uzależnione oraz współuzależnione.

2. Podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego w kwestiach przeciwdziałania i zapobiegania przemocy w rodzinie.

Dwóch członków Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyło w 1 szkoleniu z tematyki dotyczącej przemocy.

3. Pomoc materialna rodzinom, w których występują problemy uzależnień lub przemocy domowej.

Pomoc osobom dotkniętym problemem przemocy polega na utworzeniu Indywidualnego Planu Pomocy, w ramach którego, m.in., przekazywana jest informacja o warunkach korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Następnie osoba taka przekierowywana jest do Działu Pomocy Środowiskowej i Świadczeń, gdzie pracownik socjalny z danego rejonu dokonuje diagnozy i przeprowadza wywiad środowiskowy zgodnie z Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

4. Zapewnienie osobom uzależnionym dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.

Podmioty realizujące działalność terapeutyczną w tym zakresie:

- Punkt Interwencji Kryzysowej - osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków z terenu Gminy Knurów mogą skorzystać z pomocy udzielanej w ramach działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Knurowie. Podejmowane są tutaj działania pomocowe i profilaktyczne dla osób i rodzin borykających się z problemem uzależnienia i współuzależnienia. W 2022 r. z pomocy skorzystało 64 rodziny, w których występował problem nadmiernego spożywania alkoholu oraz 5 rodzin, w których problemem były narkotyki.
- Centrum Wsparcia Inicjatyw Społecznych wraz z Fundacją „Jesteśmy dla Was” z Katowic - realizacja projektu „Odkryj PoMoc”.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Knurowie realizuje zadania zgodnie z „Gminnym programem profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii”. W ramach swoich kompetencji GKRPA może kierować wnioski o uruchomienie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego osoby uzależnionej. Nie skierowano żadnego wniosku do sądu o przymusowe leczenie.
- Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Ich Rodzin - udzielono 593 porady i zorganizowano spotkania z 67 osobami, były to konsultacje indywidualne, zajęcia edukacyjne i motywujące dla osób nadużywających alkoholu. Punkt oferuje korzystanie z grupowych i indywidualnych form wspierania i motywowania do podjęcia terapii odwykowej, pomocy psychoterapeuty (diagnostyka i konsultacje indywidualne), czy pomocy w kierowaniu do specjalistycznych placówek odwykowych.
- Klub AA "Arka" przy parafii pw. Św. Cyryla i Metodego - organizował otwarte mityngi (nie pozyskano danych liczbowych).
- Klub AA "Świt" przy parafii pw. MB Częstochowskiej - organizował otwarte mityngi (nie pozyskano danych liczbowych).
- Klub Abstynentów "Siódemka" - organizował i prowadził spotkania wspierające dla ok. 40 osób uzależnionych i ich rodzin.

5. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień oraz przemocy domowej dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego.

Podmioty realizujące to zadanie:

- Punkt Interwencji Kryzysowej (PIK) – podejmował działania mające na celu rozwiązywanie, m. in. problemów uzależnień, współuzależnień i przemocy w rodzinie.
- Centrum Wsparcia Inicjatyw Społecznych wraz z Fundacją „Jesteśmy dla Was” z Katowic- Centrum Rehabilis Sp. z o.o. z Siemianowic Śląskich – opieka psychologiczna, psychoterapeutyczna, terapia środowiskowa dla dzieci i młodzieży.

- Filia Polskiego Centrum Mediacji w Knurowie, której zadaniem jest prowadzenie mediacji i porad w rozwiązywaniu konfliktów, m. in. w sprawach nieletnich i rodzinnych.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która udzieliła 4 porad w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, nie wdrożyła procedur zobowiązania do leczenia odwykowego.
- Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Ich Rodzin udzielił 593 porady indywidualne, prowadził grupy wsparcia dla ok. 20 osób.
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna prowadziła działania diagnostyczno-terapeutyczne.
- Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej udzielał porad osobom zgodnie z obowiązującymi przepisami.

6. Zapewnienie schronienia osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej w celu odizolowania od sprawców przemocy.

W 2022 r. nie było potrzeby zapewnienia całodobowego schronienia z powodu przemocy żadnej rodzinie. W ramach pracy terapeutycznej osoby takie motywuje się do podejmowania działań prawnych wykorzystujących uprawnienia służb takich jak Prokuratura i Sąd do wydania postanowień o czasowej eksmisji sprawców przemocy z wspólnie zamieszkiwanego lokalu.

7. Kierowanie sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjnych.

W ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, współpracuje się ze wskazanymi sprawcami przemocy domowej, którzy kierowani są do kontaktu z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach. Zadaniem własnym powiatu jest zorganizowanie zajęć korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy. PCPR Gliwice ma w ofercie również indywidualne spotkania z psychologiem, pracę nad zastępowaniem agresji, korektę niewłaściwych zachowań. W 2022 r. przeprowadzono 38 rozmów motywujących do wyżej wymienionych zajęć.

8. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie.

- Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia - opracował i realizował 3 programy profilaktyczno- edukacyjne i szkoleniowe w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, objętych programami było 986 osób.
- Miejskie Centrum Edukacji przeprowadziło 19 programów profilaktyczno - edukacyjnych i szkoleniowych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, objęto nimi 1.990 osób. Zorganizowało też 28 przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych dla 2.319 osób.
- Punkt Interwencji Kryzysowej przy MOPS Knurów zajmuje się doradztwem i poradnictwem, pracą socjalną, pomocą prawną, pedagogiczną, psychologiczną, rozmowami mediacyjnymi w konflikcie, interwencją w miejscu pobytu, interwencją w przypadkach konieczności zabezpieczenia dzieci w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia, działaniami profilaktycznymi, tj. przekazywaniem wiedzy i umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych. Prowadzone są Treningi Umiejętności Życiowych i Rodzicielskich (skorzystało 14 osób podczas 25 spotkań). Oprócz tego prowadzono Grupę Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy (5 zajęć, 2 osoby).

- Centrum Wsparcia Inicjatyw Społecznych - realizowano projekt z formami wsparcia: terapia rodzinna, mediacje rodzinne, specjalistyczne poradnictwo rodzinne typu pedagogicznego i psychologicznego, warsztaty dla samotnych matek, spotkania grupy samopomocowej „samotne matki”, trening zastępowania agresji, usługa dietetyka, działania animujące i promowanie zdrowego stylu życia, pomoc asystenta rodziny.

9. Podejmowanie współpracy z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, problemami alkoholowymi i narkomanią.

Współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Knurowie w zakresie dotowania działalności następujących jednostek:

- Klub Abstynenta „Siódemka”,
- Świetlica Zgromadzenia Sióstr NMP - placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży,
- PCK - półkolonie wakacyjne, usługi terapeutyczno-coachingowe, rehabilitacyjne,
- Stowarzyszenie Pomocy „Arka Noego” - oddział Gliwice, dofinansowanie działań wspierających dla osób eksperymentujących z narkotykami,
- Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną,
- Komisariat Policji - osadzanie osób nietrzeźwych w Policynnej Izbie Zatrzymań w celu zapewnienia porządku i bezpieczeństwa.

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 2.

Wskaźnik	Jednostka miary	Stan początkowy 2020 r.	Stan na 2021 r.	Stan na 2022 r.	Stan docelowy 2026 r.	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
Liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej	rodzina	315	307	685	220	MOPS	raz w roku
Liczba rodzin objętych wsparciem z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	rodzina	122	120	124	85	MOPS	
Liczba rodzin objętych pracą socjalną	rodzina	520	468	549	427	MOPS	raz w roku
Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny	rodzina	42	40	34	57	MOPS	raz w roku
Liczba rodzin objętych wsparciem z powodu:							
alkoholizmu,	rodzina	103	110	83	103	MOPS	raz w roku
narkomanii	rodzina	3	11	10	5	MOPS	raz w roku
przemocy w rodzinie	rodzina	105	110	66	105	MOPS	raz w roku
Liczba interwencji przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zakończonych założeniem Niebieskiej Karty	karta	94	70	40	94	ZI	raz w roku

Liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych	osoba	1575	1519	1438	1 000	MOPS	raz w roku
Liczba osób korzystających ze świadczeń alimentacyjnych	osoba	192	266	150	180	MOPS	raz w roku
Liczba rodzin objętych wsparciem Karta Dużej Rodziny	rodzina	285	296	556	285	MOPS	raz w roku

Podsumowując:

1. Liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej.

W porównaniu z poprzednim rokiem zauważa się dwukrotny wzrost liczby rodzin korzystających ze wsparcia (ze względu na uchodźców z Ukrainy objętych wsparciem) - 307 w 2021r. i 685 w 2022 r. Pomimo zwiększonej liczby osób korzystających, Gmina sprawnie realizowała zadania związane z tym wskaźnikiem.

2. Liczba rodzin objętych wsparciem z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Obserwuje się niewielki wzrost liczby rodzin, w których zdiagnozowano bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ze 120 na 124 rodziny. Gmina Knurów posiada szerokie zaplecze do pracy z osobami borykającymi się z tym problemem.

3. Liczba rodzin objętych pracą socjalną.

Analizując dane statystyczne zauważa się wzrost liczby rodzin objętych pracą socjalną w 2022 roku. W porównaniu z rokiem 2021 jest to wzrost o 81 rodzin, tj. ponad 17%. Natomiast porównując rok 2020 i 2021 zauważalny był spadek liczby rodzin objętych pracą socjalną. Powyższe można tłumaczyć normującą się sytuacją po pandemii, a obecny wzrost może świadczyć o potrzebie walki z jej skutkami na tle bezradności.

4. Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny.

W 2022 roku asystent rodziny zakończył pracę z 6 rodzinami. Powodem takiej sytuacji był brak współpracy z asystentem rodziny, a także zmiana sytuacji życiowej rodzin.

5. Liczba rodzin objętych wsparciem z powodu alkoholizmu, narkomanii, przemocy w rodzinie.

Obserwuje się spadek liczby rodzin objętych wsparciem z powodu alkoholizmu o blisko 25%, tj. o 27 rodzin, narkomanii o ponad 9%, tj. 1 rodzina, przemocy w rodzinie – spadek o 40%, tj. o 44 rodziny. Zauważa się potrzebę monitorowania powyższych zagadnień i ustalenia przyczyn takiego stanu rzeczy, szczególnie w przypadku przemocy w rodzinie. Należy badać, czy przemoc ustała, czy też nie została zgłoszona odpowiednim służbom. Nasuwa się pytanie w jakim zakresie pandemia i dostępność do instytucji miały wpływ na ten wskaźnik. Powyższe będzie analizowane w następnym okresie.

Stwierdzić jednak należy, że Gmina Knurów sfinansowała kilka programów profilaktycznych, ponadto udziela porad oraz wsparcia osobom uzależnionym i ich rodzinom.

6. Liczba interwencji przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zakończonych założeniem Niebieskiej Karty.

Wskaźnik ten powiązany jest ze wskaźnikiem 5, odnotowano znaczny spadek liczby Niebieskich Kart o 43%, tj. o 30 rodzin. Zauważa się zmniejszenie liczby zgłaszanych problemów dotyczących przemocy w rodzinie już od 2020 roku.

7. Liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych.

W analizowanym okresie, tj. od 2020 roku zauważa się spadek liczby osób korzystających ze świadczeń rodzinnych. W porównaniu do 2021 r. – spadek w 2022 r. wynosił 5,5%. Domniemywa się, że stosunek procentowy jest jeszcze wyższy, gdyż w podanej liczbie osób korzystających ze świadczeń rodzinnych w 2022 r. jest również grupa osób z Ukrainy, która nie pobierała świadczeń w poprzednich latach. Szukając przyczyn takiego stanu rzeczy nasuwa się brak waloryzacji kryterium dochodowego dla tych świadczeń od wielu lat oraz coroczna waloryzacja minimalnego wynagrodzenia. Przyczynia się to do poprawy sytuacji finansowej rodzin, ale z drugiej strony powoduje przekroczenie kryterium dochodowego i brak kwalifikacji do przyznania świadczenia.

8. Liczba osób korzystających ze świadczeń alimentacyjnych

Wskaźnik ten powiązany jest ze wskaźnikiem 7, odnotowano znaczny spadek liczby osób korzystających ze świadczeń alimentacyjnych o 116 rodzin, co stanowi ponad 43 %.

9. Liczba rodzin objętych wsparciem Karta Dużej Rodziny.

Obserwuje się znaczny wzrost, bo o 260 rodzin (296 w 2021 r. i 556 w 2022 r.). Program adresowany jest do rodzin wielodzietnych, które posiadały, bądź posiadają co najmniej trójkę dzieci i uprawnia do korzystania z szerokiego katalogu ulg i zniżek oferowanych na terenie całego kraju przez instytucje państwowe, samorządowe oraz prywatne podmioty gospodarcze. Przypuszcza się, że wysoka inflacja przyczyniła się do wzrostu zainteresowania tą formą wsparcia.

Cel strategiczny 3.

Wspieranie osób starszych oraz osób niepełnosprawnych.

Cele operacyjne:

1. Wspieranie idei starzenia się w zdrowiu i możliwości prowadzenia aktywności społecznej.
2. Wspieranie osób niepełnosprawnych w integracji społecznej i zawodowej.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Wspieranie idei starzenia się w zdrowiu i możliwości prowadzenia aktywności społecznej.

1. Monitorowanie sytuacji osób starszych i niepełnosprawnych.

Do monitorowania sytuacji osób z niepełnosprawnością wykorzystuje się min. liczbę osób korzystających z dofinansowania ze środków PFRON (zadanie to realizowane jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach). W 2022 r. liczba mieszkańców Knuruwa, która otrzymała dofinansowanie na bariery ograniczające funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w przestrzeni publicznej i otoczeniu domowym wynosiła:

- 5 osób na likwidację barier architektonicznych;

- 10 osób na likwidację barier technicznych;
- 8 osób likwidacja barier w komunikowaniu się.

Monitorowaniem sytuacji osób starszych i niepełnosprawnych zajmuje się również Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Knurowie w ramach pracy socjalnej. W 2022 r. pracą socjalną objęto 189 osób starszych i 179 osób niepełnosprawnych.

2. Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych oraz kontaktów z otoczeniem osobom starszym i niepełnosprawnym.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze są świadczeniami wynikającymi z przepisów Ustawy o pomocy społecznej i należą do zadań własnych gminy o charakterze obligatoryjnym. Ich organizatorem jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, który powierza to zadania podmiotowi wyłonionemu w trybie otwartego konkursu ofert. W 2022 roku wykonawcą ww. usług był Śląski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Katowicach - Oddział Rejonowy PCK w Knurowie. Z tej formy wsparcia w 2022 r. skorzystało 62 osoby w wieku 60+, w tym 26 osób niepełnosprawnych, a także 6 osób niepełnosprawnych poniżej 60 roku życia. Mieszkańcy Miasta mieli możliwość skorzystania z tej formy usług również na zasadach komercyjnych. Ich wykonawca - Oddział Rejonowy PCK w Knurowie - w 2022 r. zawarł umowy o realizację usług w tym trybie z 10 osobami.

3. Udzielanie przez MOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym.

Z danych statystycznych Urzędu Miasta wynika, że na dzień 31 grudnia 2022 r. na terenie Gminy Knurów było zameldowanych 5555 kobiet w wieku 60+ w tym: zameldowanych na pobyt stały 5539 kobiet i 16 kobiet na pobyt czasowy oraz 2869 mężczyzn w wieku 65+ w tym: zameldowanych na pobyt stały 2853 mężczyzn i 16 mężczyzn na pobyt czasowy. Realizacją wsparcia dla seniorów, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej oraz szeroko pojętą ich integracją i aktywizacją społeczną zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Ze sprawozdań tej jednostki wynika, że w 2022 r. pomocą usługową (w ramach osób starszych) objęto 82 osoby, pomocą finansową 95 osób, a z FEAD skorzystało 11 osób, natomiast pracą socjalną objęto 189 seniorów. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest również realizatorem ustawy o świadczeniach rodzinnych. W ramach tej ustawy dla osób starszych, tj. które ukończyły 75 rok życia i nie posiadają uprawnień do świadczeń z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wypłacane są zasiłki pielęgnacyjne. Liczba tego rodzaju świadczeń w 2022 r. wyniosła 969. Do działań Gminy w sferze polityki senioralnej zaliczyć również należy przystąpienie w 2018 r. do programu pn. Ogólnopolska Karta Seniora. Bezpośrednim wykonawcą akcji jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W 2022 r. wydano 223 Karty Seniora. W 2022 r. MOPS kontynuował kampanię społeczną pn. "Koperta Życia" - w 2022 r. wydano 3 zestawy "Knurowskiej Koperty Życia".

4. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi i niepełnosprawnymi.

Prowadzeniem pracy socjalnej z osobami starszymi i niepełnosprawnymi zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Knurowie. Liczba osób w wieku 60+ objętych pracą socjalną wynosi 189. Natomiast z powodu niepełnosprawności pracą socjalną objętych jest 179 osób.

5. Wspieranie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu i cyfrowemu osób starszych i niepełnosprawnych.

Ośrodek Wsparcia zorganizował w 2022 r. w ramach Dziennego Domu „Senior+”, dla 27 seniorów, działania mające na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu i cyfrowemu osób starszych i niepełnosprawnych: zajęcia z obsługi komputera i internetu, naukę języka angielskiego na poziomie podstawowym, gimnastykę umysłu, udział w webinarium *Letniej Akademii Seniora*, udział w zajęciach sportowych z trenerem (pilates, fit bał, stretching, fitness), akcja „herbatka dla seniora”, zajęcia socjalno-edukacyjne z wolontariuszem (propagowanie idei samopomocy), dzień otwarty – warsztaty z makramy, biblioterapię. Zorganizowano spotkania warsztatowe z ciekawymi ludźmi: mediator, prawnik, pielęgniarka środowiskowa, dietetyk oraz spotkania międzypokoleniowe z dziećmi z pobliskich przedszkoli i szkół. Nadal rozwija się współpraca z innymi placówkami działającymi na rzecz seniorów m.in. Koło PTTK, TRION, PCK, Uniwersytet Trzeciego Wieku w Knurowie, Klaster Innowacyjności w Gliwicach. Dodatkowo w celu zwiększenia kompetencji cyfrowych wprowadzono warsztaty na tabletach z obsługi komputera i korzystania z internetu, a także zajęcia z e-usług publicznych (założenie profili zaufanych, konta pacjenta, mObywatel, moje IKP). Każdy senior zapoznał się z zasadami bezpieczeństwa w sieci.

Gmina Knurów wspiera działalność organizacji pozarządowych działających, m.in. na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych. W tym zakresie w 2022 r. dotacje na swoją działalność otrzymały:

- Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną - 15.000,00 zł na wsparcie osób niepełnosprawnych i ich najbliższych w projekcie pn. „Do samodzielności” oraz 4.000,00 zł na promocję działalności artystycznej i sportowej osób z niepełnosprawnością pt. „Spotkania muzyczne”;
- Knurowski Uniwersytet Trzeciego Wieku – 1.200,00 zł na organizację działań aktywizujących mieszkańców pt. „Zimowo – też na sportowo” i 1.950,00 zł na organizację działań aktywizujących mieszkańców pt. „Senior zawsze w ruchu” oraz 1.400,00 zł na organizację działań aktywizujących mieszkańców pt. „Dorównaj Seniorom”;
- Śląski Oddział Okręgowy PCK Katowice – 2.000,00 zł na organizację działań aktywizujących mieszkańców pt. „Wigilia Plenerowa” oraz 20.000,00 zł na prowadzenie szkoleń, rehabilitacji i grup wsparcia dla rodzin osób z niepełnosprawnością pt. „Usługi terapeutyczno-szkoleniowe oraz rehabilitacyjne dla mieszkańców gminy Knurów” oraz 3.000,00 zł na organizację działań aktywizujących mieszkańców pt. „Piknik międzypokoleniowy”;
- Klub Biegacza Orły z Knurowa – 1.310,00 zł na organizację działań aktywizujących mieszkańców pt. „Aktywny Senior”;
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów ZOR Knurów – 8.500,00 zł na organizację działań aktywizujących mieszkańców pt. „Wycieczki i spotkania integracyjne emerytów z Knurowa”;
- PTTK Gliwice – Koło TRION Knurów – 5.000,00 zł na organizację działań aktywizujących mieszkańców pt. „Szlakiem Integracji Niepełnosprawnych Turystów 2022”;
- Fundacja Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej – Promyczek Knurów – 4.000,00 zł na organizację działań w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia pt. „Zajęcia terapeutyczne dla dzieci”.

6. Rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne.

- Ośrodek Wsparcia przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Dla pensjonariuszy Dziennego Domu Senior 60+ organizowane są różne imprezy okolicznościowe np. Dzień Seniora, zabawy taneczne, urodziny pensjonariuszy, Andrzejkki, Mikołajki, spotkanie Wigilijne, spotkanie sylwestrowe, zabawa karnawałowa. Pensjonariusze mogli skorzystać również z terapii zajęciowej – zajęcia manualno-plastyczne, robótki ręczne, zajęcia kulinarne, muzykoterapia, choreoterapia, relaksacja, kącik filmowy, artreterapia, kącik krawiecki, kosmetyczny, hortiterapia, ergoterapia, wspólne śpiewy biesiadne, rehabilitacja geriatryczna – indywidualna i grupowa, dramatoterapia z zajęć rekreacyjno - ruchowych na powietrzu np. spacer, zajęcia nordic walking, wyjścia na tężnię solankową, siłownię na świeżym powietrzu, basen, gry i zabawy na powietrzu (krykiet, chusta animacyjna itp.). Udział w pracach na rzecz Ośrodka Wsparcia – tj. porządki w świetlicy terapeutycznej, wieszanie dekoracji, wspólne przygotowywanie imprez okolicznościowych oraz sprzątanie po imprezach. Aktywny udział w imprezach organizowanych w gminie tj. Noworoczny Turniej Integracyjny koła PTTK i TRION, Rajd Integracji Niepełnosprawnych – Wisła, Knurowska Wigilia Plenerowa, Dni Integracji. Wycieczki i wspólne wyjazdy: wycieczka do Ojcowa i okolic, zwiedzanie jaskini nietoperzy (poznane wodospadów naciekowych, szkieletów niedźwiedzi jaskiniowych, poznanie technik nakręcania filmów w jaskiniach np. *Ogniem i mieczem*) i zabytkowych budynków sakralnych (zakon Św. Norberta) wyjazd na Senioralia do Krakowa.
- Lokatorsko-Własnościowa Spółdzielnia Mieszkaniowa. Działania na rzecz osób starszych to przede wszystkim prowadzenie klubu spółdzielczego Klub Seniora (brak danych odnośnie liczby członków w 2022 r.). Członkowie Klubu mieli możliwość skorzystania ze wspólnych wyjazdów na wczasy, wzięcia udziału w różnego rodzaju imprezach okolicznościowych czy też uczestniczyć w spotkaniach z ciekawymi ludźmi. Działania umożliwiające aktywizację osób starszych w plenerze to korzystanie z siłowni plenerowych.
- Centrum Kultury w Knurowie dla seniorów organizuje około 15 spotkań rocznie (w jednym spotkaniu bierze udział ok. 50 osób): projekty biblioteczne, spotkania autorskie, eventy, wernisaże, wystawy, koncerty. W siedzibach tej instytucji odbywają się również zajęcia i spotkania wykładowe dla uczestników Knurowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Pozostające w dyspozycji obiekty sportowo-rekreacyjne dostępne są dla wszystkich mieszkańców Knurowa. Osoby starsze i niepełnosprawne mają również możliwość skorzystania z siłowni zewnętrznych, które cieszą się dużym powodzeniem.
- Oddział Rejonowy PCK w Knurowie. Zgodnie z założeniami statutowymi PCK kieruje swoje działania do osób potrzebujących pomocy. W tej grupie znajdują się głównie osoby starsze, niepełnosprawne. W 2022 roku programem pomocy żywnościowej POPŻ FEAD objęto 29 osób w wieku 65+, paczkami żywnościowymi (Wielkanoc, „Piernik dla seniora” itd.) - 460 osób z Pikniku Międzypokoleniowego skorzystało 133 uczestników w tym ok. 100 seniorów. Osoby niepełnosprawne korzystały z rehabilitacji w zakresie fizykoterapii i kinezyterapii dla chorych na SM – 3 osoby, 2 osoby skorzystały z terapii orientacji przestrzennej niewidomego/niedowidzącego, z rehabilitacji w zakresie integracji sensorycznej dla dzieci autystycznych i z problemami neurologicznymi 27 dzieci. Osoby starsze i niepełnosprawne mogły również liczyć na wsparcie w postaci bezpłatnej odzieży czy też drobnego sprzętu domowego.
- Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodka Matka Boża Uzdrawienie Chorych. Celem działalności Ośrodka jest niesienie pomocy humanitarnej osobom niepełnosprawnym, oraz osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej poprzez:

- kompleksową działalność opiekuńczą, terapeutyczną, wychowawczą i rehabilitacyjną,
- działania integracyjne włączające podopiecznych w nurt życia społeczności lokalnej,
- współdziałanie z rodziną uczestników i wychowanków oraz instytucjami i organizacjami prowadzącymi działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, oraz znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Realizując powyższe zadania Ośrodek kieruje się zasadami wynikającymi z Katolickiej Nauki Społecznej. Realizują ją następujące komórki:

- Dom Pomocy Społecznej - przeznaczony dla 90 osób niepełnosprawnych intelektualnie, liczba osób przebywających - 90 z czego 13 osób stanowią osoby 60+,
- Środowiskowy Dom Samopomocy – przeznaczony dla 55 osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz z zaburzeniami psychicznymi,

- Warsztaty Terapii Zajęciowej - przeznaczone dla 50 osób niepełnosprawnych intelektualnie. Towarzystwo Miłośników Knuruwa i Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów.

W ramach przyznanych dotacji na realizację zadań publicznych ww. podmioty zrealizowały programy w zakresie edukacji społecznej i działań aktywizujących mieszkańców. Działania prowadzone przez Zarząd Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów to głównie imprezy i zabawy okolicznościowe (np. Dzień Kobiet, Dzień Seniora, Spotkanie Opłatkowe) oraz o charakterze integracyjnym (grill, wyjazd na grzyby, wczasy).

7. Inicjowanie przedsięwzięć zapewniających integrację osób starszych i niepełnosprawnych ze środowiskiem.

- Zespół Szkół Specjalnych w Knurowie, w związku ze stanem epidemicznym w roku 2022, zorganizował na terenie szkoły 5 inicjatyw na rzecz integracji niepełnosprawnych oraz 2 przedsięwzięcia edukacyjno-informacyjne, którymi objęto 30 uczniów;
- Dzienny Dom „Senior+” w 2022 r. zorganizował wiele przedsięwzięć mających na celu integrację osób starszych i niepełnosprawnych, organizowane są różne imprezy okolicznościowe. Pensjonariusze mogli skorzystać również z terapii zajęciowej oraz zajęć rekreacyjno-ruchowych na świeżym powietrzu. Seniorzy brali aktywny udział w imprezach organizowanych w gminie, wycieczkach oraz spotkaniach integracyjnych. Ponadto rozwijała się współpraca z innymi placówkami działającymi na terenie na rzecz seniorów.
- Do cyklicznych imprez, które poświęcone są tematyce niepełnosprawności należą Knurowskie Dni Integracji „Bądźmy Razem”, a także 4. Knurowski Bieg Niepodległości, w którym uczestniczyły osoby niepełnosprawne, poruszające się na wózkach. Wydarzenia te pozwalają przełamywać bariery między środowiskiem osób niepełnosprawnych, a mieszkańcami Knuruwa. W trakcie czterech dni odbywają się spotkania z gośćmi honorowymi, turnieje sportowe, występy kulturalne, festyn integracyjny. Ponadto w Hali Sportowej przy Al. Lipowej odbywały się zajęcia dla osób z niepełnosprawnościami prowadzone przez Fundację Gram Kibicuję Pomagam.

8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w celu wzmocnienia wsparcia adresowanego do osób starszych i niepełnosprawnych.

- PCK Oddział w Knurowie – działalność w obszarze promocji i profilaktyki zdrowia,
- „Knurowskie Stowarzyszenie Diabetyków” – działalność w obszarze promocji i profilaktyki zdrowia,
- „Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną” – działalność w obszarze promocji i profilaktyki zdrowia,

- Knurowski Uniwersytet Trzeciego Wieku – działalność społeczna,
- PTTK Gliwice Koło Trion Knurów,
- Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Matka Boża Uzdrawienie Chorych w Knurowie,
- Fundacja Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej „Promyczek” Knurów,
- Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Niepełnosprawnością Intellektualną.

9. Poszerzenie zakresu usług wsparcia środowiskowego na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.

- PCK Oddział w Knurowie zorganizował:
 - pomoc rzeczową na rzecz osób starszych,
 - pomoc rzeczowa na rzecz osób niepełnosprawnych,
 - Wigilię Plenerową dla około 300 osób,
 - rehabilitację chorych na stwardnienie rozsiane - skorzystały 3 osoby,
 - terapię dla niewidomych, niedowidzących - skorzystały 2 osoby,
 - rehabilitację w zakresie integracji sensorycznej dla dzieci autystycznych oraz z problemami neurologicznymi – skorzystało 27 dzieci;
- Ośrodek Wsparcia w Knurowie. Z usług Dziennego Domu „Senior +” w 2022 r. skorzystało 27 osób, wśród których 23 uczestników, to osoby z orzeczoną niepełnosprawnością w różnym stopniu.

Nową formą wsparcia, która pojawiła się po raz pierwszy w Gminie Knurów w 2022 roku był „Korpus Wsparcia Seniorów”. Program realizowany był w okresie 29 lipiec 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. i objął swoim zasięgiem seniorów w wieku 65 lat i więcej, mieszkańców Gminy Knurów. Gmina Knurów realizowała Moduł II przewidziany w Programie „Korpus Wsparcia Seniorów”, mający na celu poprawę bezpieczeństwa osób starszych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Opieka na odległość gwarantowała szeroko pojęty system bieżącego monitorowania stanu seniora w miejscu jego zamieszkania oraz pozwalała na natychmiastową reakcję w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia – zarówno spowodowanego problemami w zachowaniu funkcji życiowych, jak również w sytuacji wystąpienia incydentów w miejscu zamieszkania. Dzięki wykorzystaniu nowych technologii, w tym m. in. dostępu do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami, stworzono możliwość monitorowania samopoczucia osób starszych, nawet jeśli przebywali oni w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwoliły osobom starszym czuć się bezpieczniej oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę, czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli. Teleopieka jako forma „usług opiekuńczych” jest alternatywą dla pobytu osób starszych w zakładzie opiekuńczo-pielęgnacyjnym, domach pomocy społecznej oraz wsparciem dla rodzin osób samotnie zamieszkujących czy osób w rodzinach, które z różnych względów nie są w stanie zapewnić bliskim seniorom wystarczającego wsparcia. Teleopieka pozwoliła na wzmocnienie systemu opieki środowiskowej świadczonej w miejscu zamieszkania seniora oraz na wydłużenie okresu samodzielności osoby starszej we własnym domu, a także przyczyniła się do wsparcia Gminy Knurów w zapewnieniu usług na rzecz seniorów 65 lat i więcej. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” jest kontynuowany w roku 2023.

10. Popularyzowanie i organizowanie wolontariatu na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.

PCK Oddział w Knurowie zrzesza 158 wolontariuszy w szkolnych kołach PCK, którzy biorą udział w zbiórkach publicznych, pieką pierniki dla seniorów, przygotowują posiłki do lodówki społecznej, a ponadto uczniowie klas ratowniczych przygotowują miejsce organizacji Wigilii Plenerowej oraz wręczają paczki/upominki świąteczne seniorom przebywającym w zakładach opiekuńczych.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

Wspieranie osób niepełnosprawnych w integracji społecznej i zawodowej.

1. Udzielanie przez MOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym.

W 2022 r. z powodu niepełnosprawności z pomocy finansowej skorzystało 81 rodzin, z pomocy usługowej 54 rodziny, a z programu żywnościowego FEAD 18 rodzin. Pracą socjalną objęto 146 rodzin.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest również realizatorem ustawy o świadczeniach rodzinnych. W ramach tej ustawy dla osób niepełnosprawnych wypłacane są zasiłki pielęgnacyjne. Liczba tego rodzaju świadczeń w 2022 r. wyniosła 1.969 dla osób, które nie ukończyły 16 roku życia i 3.787 dla osób niepełnosprawnych powyżej 16 roku życia.

2. Likwidowanie barier ograniczających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w przestrzeni publicznej i w otoczeniu domowym.

Likwidacją barier ograniczających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w przestrzeni publicznej i otoczeniu domowym zajmuje się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach w ramach środków finansowych pochodzących z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Liczba mieszkańców Knurowa, którzy w 2022 r. otrzymali dofinansowanie wynosiła:

- 5 osób na likwidację barier architektonicznych,
- 10 osób na likwidację barier technicznych,
- 8 osób na likwidację barier w komunikowaniu się.

3. Poszerzenie środowiskowego systemu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym również dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi.

W tut. Ośrodku realizowane są specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności osób, u których zdiagnozowano zaburzenia psychiczne. Usługi te świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. W 2022 r. z tej formy pomocy skorzystały 4 osoby.

4. Rozpowszechnianie ofert pracy, kursów zawodowych i szkoleń dla osób niepełnosprawnych.

Według stanu na dzień 31.12.2022 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gliwicach zarejestrowanych było 25 osób bezrobotnych niepełnosprawnych z terenu Knurowa. W 2022 r. 110 pracodawców zgłosiło do PUP zapotrzebowanie na 220 stanowisk pracy dla

osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, w tym 6 ofert pracy na 7 stanowiskach z miejscem wykonywania pracy w Knurowie. Na bieżąco świadczone są przez Urząd Pracy usługi rynku pracy, w tym pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe oraz szkolenia. Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach realizuje szkolenia zawodowe dla osób tam zarejestrowanych. W 2022 r. zrealizowano jedno szkolenie dla niepełnosprawnej kobiety zamieszkującej gminę Knurów pn. „Rejestratorka medyczna”. Placówka ta od wielu lat organizuje Gliwickie Targi dla Osób Niepełnosprawnych. W 2022 ze względu na pandemię XIII edycja Targów miała charakter hybrydowy (social media, siedziba PUP z wykorzystaniem stoiska mobilnego). W czasie Targów, oprócz ofert pracy dedykowanych osobom posiadającym orzeczenie, odbywały się także konsultacje ze specjalistami rynku pracy tj. doradcami zawodowymi, pośrednikami pracy i specjalistami ds. rozwoju zawodowego. Podczas Targów każda zainteresowana osoba otrzymała poradnik „(Nie)Pełnosprawni – mamy potencjał”, dotyczący wsparcia osób z niepełnosprawnością na rynku pracy wraz z pakietem niezbędnych informacji na temat: Karty Praw Osób Niepełnosprawnych, rehabilitacji zawodowej i aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnością, pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnością, wsparcia lokalnych instytucji, Zakładów Pracy Chronionej, zatrudnienia wspomaganego oraz wybranych stron internetowych dla osób z niepełnosprawnością. Kolejnym wydarzeniem był Tydzień Branżowy „Rozkwitaj na wiosnę z PUP w Gliwicach !”, który obejmował branżę budowlaną, handlową i gastronomiczną. Dla każdej z nich podejmowane były działania dot. publikacji aktualnych ofert pracy. Na bieżąco publikowane są, na kanale social media Urzędu oraz na stoisku mobilnym w siedzibie PUP, oferty pracy dla osób niepełnosprawnych. PUP Gliwice włączył się w obchody Europejskich Dni Pracodawców (EDP), które odbywały się w ramach Europejskiego Tygodnia Umiejętności Zawodowych i obejmowały szereg wydarzeń skierowanych zarówno do pracodawców, jak i osób poszukujących pracy, w tym osób niepełnosprawnych. W czasie EDP odbywały się konsultacje ze specjalistami ww. jednostek, promocja aktualnych ofert pracy oraz przekazywano informacje o możliwości aktywizacji. W PUP dostępne były ciekawe materiały informacyjne przydatne przy poszukiwaniu pracy. PUP organizuje liczne prelekcje, konsultacje, porady specjalistów, warsztaty skierowane do osób zainteresowanych własnym rozwojem zawodowym. Mają one na celu bliższe poznanie oferty działań, jakie proponuje Urząd Pracy względem osób niepełnosprawnych ze zróżnicowaną stopniem niepełnosprawności i odnalezienia się przez nich na rynku pracy.

Ponadto zrealizowano działanie pn. „Urząd Pracy i Oświata: wspólnie dla młodzieży”, w ramach którego doradcy zawodowi prowadzili prelekcje dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, posiadających min. orzeczenie o niepełnosprawności, gdzie przekazano specyfikę aktualnego rynku pracy oraz zapoznano młodzież z zasadami planowania własnego rozwoju edukacyjno-zawodowego na obecnym rynku pracy.

Kolejne wydarzenia to Mikołajkowe Mini Targi Pracy, a także Świąteczny Kiermasz Ofert Pracy, które odbywały się w siedzibie PUP z wykorzystaniem stoiska mobilnego jak i na kanale social media Urzędu. Podczas wydarzeń, podejmowane działania dotyczyły publikacji aktualnych ofert pracy oraz organizacji spotkań ze specjalistami rynku pracy tj. pośrednikami pracy, doradcami zawodowymi, a także partnerami zewnętrznymi, tj. z Młodzieżowym Centrum Kariery w Gliwicach oraz Młodzieżowym Centrum Kariery w Zabrze. PUP brał również udział w wydarzeniach zewnętrznych z uwzględnieniem działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach na bieżąco upowszechnia informacje o ofertach pracy, możliwości aktywizacji jak i projektach zewnętrznych, przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych, poprzez zamieszczanie informacji w siedzibie PUP Gliwice, w gablotach dla osób niepełnosprawnych na terenie PUP, stronie internetowej oraz FB PUP Gliwice.

Na potrzeby osób niepełnosprawnych opracowane zostały materiały informacyjne obejmujące m.in. wykaz zakładów pracy chronionej, wykaz stron internetowych „Niepełnosprawni w internecie”, wypis z Karty Praw Osób Niepełnosprawnych, wykaz Stowarzyszeń, Zakładów Pracy Chronionej. Ponadto informacje o możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych znajdują się w Informatorze „Wsparcie dla pracodawców” oraz w katalogu przeznaczonym dla osób bezrobotnych „Dołącz do zatrudnionych”. Pomędzy PUP Gliwice a ZUS została podpisana umowa o współpracy partnerskiej w ramach realizacji programu Dostępność Plus. Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach dokłada wszelkich starań mających na celu aktywizację zawodową i zapobieganie wykluczeniu osób z niepełnosprawnością.

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 3.

Wskaźnik	Jednostka miary	Stan początkowy 2020 r.	Stan na 2021 r.	Stan na 2022r.	Stan docelowy 2026 r.	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	osoba	8 214	8 370	8 424	8 814	UM	Raz w roku
Liczba osób w wieku powyżej 60 lat objętych wsparciem z pomocy społecznej	osoba	94	136	189	100	MOPS	Raz w roku
Liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	rodzina	148	188	146	104	MOPS	Raz w roku
Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi	osoba	52	61	68	60	MOPS	Raz w roku
Liczba osób z miasta przebywających w DPS	osoba	39	46	44	45	MOPS	Raz w roku

Podsumowując:

1. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym.

Gmina Knurów w szerokim zakresie aktywizuje seniorów oraz osoby niepełnosprawne poprzez udział w różnego rodzaju oferowanych programach i aktywnościach mających na celu czynne uczestniczenie w życiu mieszkańców Gminy, zwłaszcza, że liczba tych osób

w szybkim tempie wzrasta, o czym świadczą statystyki. W 2020 r. liczba osób w wieku poprodukcyjnym wynosiła 8214, w 2021 r. – 8370, a w 2022 r. ta liczba wynosiła już 8424 osób.

2. Liczba osób w wieku powyżej 60 lat objętych wsparciem z pomocy społecznej.

Zauważyć można zwiększenie liczby osób starszych objętych wsparciem przez tut. MOPS. W 2020 r. liczba osób w wieku powyżej 60 lat objętych wsparciem z pomocy społecznej wynosiła 94, w 2021 r. - 136 osób, a w 2022 r. już 189 osób.

3. Liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności.

Szczegółowa analiza potrzeb osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin przyczyniła się do rozwinięcia, w szerszym zakresie niż w roku poprzednim, programów Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej i Opieka Wytchnieniowa. Programy te pozwoliły osobom niepełnosprawnym na rozwój umiejętności w sferze samorealizacji oraz w życiu społecznym. Przyczyniło się to do spadku liczby rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności.

W 2020 r. takich rodzin było 148, w 2021 r. – 188, a w 2022 r. -146.

4. Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi.

Oferowane przez Gminę i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej usługi dla osób starszych i niepełnosprawnych w 2022 r. były świadczone na najwyższym poziomie, a także dostosowane do zaistniałej sytuacji, jakim był stan pandemii. Świadczy o tym wzrost liczby osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi. W 2020 r. liczba takich osób wynosiła 52, w 2021 r. - 61 osób, a w 2022 r. wzrosła do 68 osób.

5. Liczba osób z miasta przebywających w DPS.

Gmina Knurów kieruje do Domu Pomocy Społecznej osoby, które wymagają całodobowej opieki ze względu na podeszły wiek, przewlekłe choroby, niepełnosprawność intelektualną lub fizyczną. Zauważa się wzrost liczby osób z miasta przebywających w DPS. W 2020 roku liczba osób umieszczonych w DPS wynosiła 39, w 2021 roku 46 osób. W 2022 r. liczba takich osób minimalnie spadła w stosunku do roku 2021 i wynosiła 44 osoby.

Cel strategiczny 4.

Dbalność o zdrowie i bezpieczeństwo publiczne mieszkańców miasta.

Cele operacyjne:

1. Zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia fizycznego i psychospołecznego oraz zdrowego stylu życia.
2. Poprawa stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w mieście.
3. Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym uczniów.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia fizycznego i psychospołecznego oraz zdrowego stylu życia.

Zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej.

Miasto charakteryzuje się dobrym dostępem do specjalistycznych usług medycznych. W Knurowie funkcjonuje szpital z izbą przyjęć i oddziałami: wewnętrznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, neonatologicznym, onkologicznym, nocną i świąteczną opieką zdrowotną oraz pracownikami: USG, endoskopową, obrazową i laboratorium diagnostycznym, a także specjalistycznymi poradniami: kardiologiczną, ortopedyczną, chirurgiczną i ginekologiczną.

Na terenie Knuruwa w 2022 r. działalność lecznicza ambulatoryjna prowadzona była w pięciu przychodniach:

- Przychodnia Nr 1, ul. Ks. Kozielka 8 – świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej,
- Przychodnia Nr 2, ul. Ks. Kazimierza Wielkiego 6 – świadczenia podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, świadczenia ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, fizjoterapia dla dzieci,
- Przychodnia Nr 3, ul. Stanisława Staszica 1 – świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej,
- Przychodnia Nr 4, ul. Dywizjonu 303 8 – świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej,
- Przychodnia Nr 5, ul. Niepodległości 8 – świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej.

W Knurowie istnieje możliwość skorzystania ze wsparcia pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej (Podstawowej Opieki Zdrowotnej), która planuje i realizuje opiekę pielęgniarską w miejscu zamieszkania.

Ponadto w ramach ZOZ:

- funkcjonowała 1 placówka rehabilitacyjna,
- 4441 osób skorzystało z usług rehabilitacyjnych,
- 2929 osobom udzielono porady ginekologicznej,
- 6148 osobom udzielono porady okulistycznej,
- 5878 osobom udzielono porady diabetologicznej,
- 4816 osobom udzielono porady urologicznej,
- 3761 osobom udzielono porady dermatologicznej,
- 3065 osobom udzielono porady neurologicznej,
- 1501 osobom udzielono porady laryngologicznej.

Zaznaczyć również należy, że na terenie Knuruwa działa szereg placówek niepublicznych, również oferujących wsparcie w ramach usług zdrowotnych dla ludności, są to przychodnie lekarskie, gabinety prowadzące prywatne praktyki lekarskie o wielu specjalnościach, a także apteki.

1. Promocja zdrowia, zdrowego stylu życia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej oraz realizowanie programów prozdrowotnych, w tym również skierowanych do dzieci młodzieży.

W 2022 roku Zespół Opieki Zdrowotnej w Knurowie kontynuował udział w profilaktycznych programach zdrowotnych realizowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia:

- program profilaktyki gruźlicy w POZ – wzięło udział 1528 osób,
- program profilaktyki układu krążenia w POZ – wzięło udział 138 osób,
- program profilaktyki raka szyjki macicy – wzięło udział 82 osób.

Przeprowadzono świadczenia profilaktyczne u dzieci i młodzieży w POZ:

- bilans zdrowia – 767 osób,
- szczepienia ochronne – 2159 osób.

Udzielono świadczeń położnej POZ, w tym:

- wizyta patronażowa – 838 wizyt,
- wizyta w edukacji przedporodowej – 104 wizyty.

Przeprowadzono świadczenia profilaktyczne – wizyty pielęgniarki POZ w ilości 1345.

W 2022 roku w ZOZ Knurów działał punkt szczepień przeciwko COVID-19 - do 31.12.2022 r. wykonano 1756 szczepień.

ZOZ w Knurowie nadal realizował działania związane z przeciwdziałaniem pandemii, tj. lekarze zlecali testy w kierunku SARS-COV-2 oraz sprawowali opiekę nad pacjentami w czasie przebiegu choroby covidowej.

W 2022 r. podjęte zostały działania profilaktyczne przeciwko grypie i przeziębieniu. Zostało zaszczepionych 82 pacjentów.

Od 2022 r. w Przychodni Nr 1 przy ul. Ks. Kozielka 8, Przychodni Nr 2 przy ul. Kazimierza Wielkiego 6, Przychodni Nr 3 przy ul. Staszica 1, Przychodni Nr 4 przy ul. Dywizjonu 303 8 można skorzystać z profilaktyki 40 plus.

W zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia poinformował o realizacji 2 przedsięwzięć:

- multimedialny program szkoleniowy „Niewidzialne rany” dla pedagogów, psychologów i rodziców,
- multimedialny program szkoleniowy „Uzależnienia behawioralne” dla pedagogów, psychologów i nauczycieli.

3. Podejmowanie działań zmierzających do poszerzenia zakresu usług medycznych świadczonych na terenie miasta.

Tak jak w poprzednich latach, w 2022 r. ZOZ w Knurowie zorganizował szereg działań zmierzających do poszerzenia zakresu usług medycznych, były to:

- od stycznia 2022 r. w czterech przychodniach można skorzystać z profilaktyki 40 plus, w 2021 roku tylko w jednej,
- kontynuacja badania w zakresie gęstości tkanki kostnej i ryzyka osteoporozy,
- akcja dla dzieci – konsultacje z dietetykiem,
- realizacja programu pn. E-STETOSKOP, komponent domowej opieki medycznej, polegającego na wykorzystaniu elektronicznych stetoskopów w ramach udzielanych świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej do wstępnej diagnostyki układu oddechowego i potencjalnych zaburzeń pacjentów po przebytych zakażeniu wirusem SARS-Cov-2, ze współistniejącymi chorobami układu oddechowego,
- podpisano umowę z NFZ, której przedmiotem było nadanie uprawnień do potwierdzania w imieniu NFZ profilu zaufanego pacjentom, zadeklarowanym w ZOZ Knurów do lekarza POZ,
- placówki ZOZ zostały dostosowane do wymogów Ministra Zdrowia – doposażono poradnie w sprzęt medyczny (wraz z potrzebami sprzęt medyczny kupowany jest na bieżąco).

Zakres usług medycznych został rozszerzony poprzez możliwość skorzystania z odpłatnej konsultacji z zakresu diabetologii, reumatologii, ginekologa oraz dietetyka. Zatrudnieni zostali lekarze w Podstawowej Opiece Zdrowotnej, zwiększając tym samym dostęp do lekarza rodzinnego.

W 2022 roku w ZOZ Knurów prowadzono również dodatkowe działania mające na celu podniesienie jakości świadczeń zdrowotnych, a mianowicie jednostka wzięła udział w drugim naborze wniosków o powierzenie grantu dla placówek POZ w ramach projektu pozakonkursowego pn. „Dostępność Plus dla zdrowia” (nr POWR.05.02.00-00-0044/18), realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (Działanie 5.2 Działania pro jakościowe i rozwiązania organizacyjne w systemie ochrony zdrowia, ułatwiające dostęp do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług zdrowotnych, Oś priorytetowa V Wsparcie dla obszaru zdrowia).

4. Rozwój bazy rekreacyjnej i sportowej dostępnej dla mieszkańców.

W Knurowie funkcjonuje wiele obiektów sportowych, w których odbywają się zajęcia adresowane do różnych grup wiekowych, są nimi:

- Hala Sportowa Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, Siłownia, Ring Treningowy, Sala Rekreacyjna, Sala Fitness – przy ul Górnicy 2,
- Hala Sportowa – przy Al. Lipowej 12A,
- Pływalnia Kryta Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, Sauna – przy ul. Górnicy 2,
- Pływalnia kryta „aQuarelux” przy ul. Szpitalnej 23,
- Kompleks Boisk Wielofunkcyjnych, Lodowisko sezonowe, Kort Tenisowy – przy Al. Lipowej 12 i ul. Ułanów 8,
- Stadion Miejski Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji – przy ul. Dworcowej 28,
- Kąpielisko „Leśne Zacisze” – przy ul. Niepodległości 109,
- Siłownia zewnętrzna – skwer pomiędzy ul. Ułanów i ul. Szpitalną,
- Siłownia zewnętrzna – Park Miejski przy ul. Parkowej,
- Siłownia zewnętrzna – ul. Ogana,
- Siłownia zewnętrzna – ul. Dworcowa,
- miejsce do zajęć sportowych – park przy ul. 1 Maja.

Szacowana liczba osób korzystających z obiektów MOSiR w 2022 roku to ok. 150000 osobowejść.

Wśród działań zmierzających do rozwoju bazy rekreacyjnej dla mieszkańców gminy należy wymienić:

- montaż lodowiska sezonowego przy ul. Ułanów 8,
- budowa instalacji gazowej oraz kotłowni gazowej dla zaplecza szatniowego Stadionu Miejskiego przy ul. Dworcowej,
- rozpoczęcie prac przygotowawczych do zamówienia publicznego pn. „Modernizacja elewacji pływalni krytej aQuarelux”,
- rozpoczęcie prac przygotowawczych do zamówienia publicznego pn. „Dostawa i montaż systemu ESOK na pływalni krytej aQuarelux”,
- rozpoczęcie prac przygotowawczych do zamówienia publicznego pn. „Termomodernizacja budynku zaplecza szatniowego Stadionu Miejskiego przy ul Dworcowej”.

5. Dbalność o środowisko fizyczne oraz społeczne życia mieszkańców miasta.

Wydział Gospodarki Komunalnej, Restrukturyzacji i Ochrony Środowiska poinformował o działaniach władz lokalnych mających na celu dbalność o środowisko fizyczne mieszkańców, są nimi:

- w 2022 r. na terenie Gminy Knurów funkcjonowała, wybudowana w roku 2019, tężnia solankowa, obiekt służy mieszkańcom od kwietnia do połowy listopada każdego roku;
- na terenie miasta od wielu lat znajduje się manualne stanowisko pomiarowe Głównego

Inspektoratu Ochrony Środowiska, czujnik mierzy pył zawieszony PM10 oraz benzo(a)piren w PM10;

- na obiekcie MOSiR w Szczygłowicach funkcjonuje urządzenie do pomiarów zanieczyszczenia powietrza,
- do sierpnia 2022 roku w ramach porozumienia zawartego pomiędzy Gminą Knurów a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach funkcjonował, otwarty w 2021 roku, punkt konsultacyjno-informacyjny programu „Czyste Powietrze”, za pośrednictwem punktu w roku 2022 złożono 75 wniosków o dofinansowanie, m.in. na wymianę źródła ciepła w budynku mieszkalnym jednorodziennym, jego termomodernizację oraz zainstalowanie mikroinstalacji fotowoltaicznej;
- w roku 2022 priorytetowym zadaniem było kontynuowanie podjętej w 2020 roku Uchwały Nr XXIII/285/2020 Rady Miasta Knurów z dnia 17 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia zasad przyznawania osobom fizycznym i wspólnotom mieszkaniowym dotacji celowych ze środków budżetu Gminy Knurów na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska, w tym celu udzielono 150 dotacji celowych na wymianę źródła ciepła z nieekologicznych na energooszczędne, w tym 51 dotacji na zakup kotła gazowego, 78 na zakup pompy ciepła, 5 na zakup kotła węglowego klasy ekodesign, 2 na zakup kotła opalanego biomasą, 5 dotacji na zakup ogrzewania elektrycznego oraz 9 na podłączenie do sieci ciepłowniczej. Łączna kwota udzielonych w 2022 roku dotacji wyniosła 1.052.916,84 zł;
- na terenach gminnych posadzono 72 szt. drzew oraz 3 973 szt. krzewów.

W 2022 roku rozpoczęto prace związane z zagospodarowaniem terenu zielonego w rejonie przystanku autobusowego Wojska Polskiego. Teren zyska nowe nasadzenia bylin oraz drzew. Ponadto zamontowano ławki i stoliki, które będą służyły krótkiemu odpoczynkowi.

Gmina Knurów wspólnie z Zarządem Transportu Metropolitalnego utworzyła nowe połączenie autobusowe w mieście – linię 610. Linia ta kursuje również na nieskomunikowanym dotąd obszarze. W związku z czym w mieście powstało 16 nowych przystanków. Autobus porusza się ulicami: ks. A. Kozielka, Jęczmienna, 1 Maja, Kosmonautów, Szpitalna, Rakoniewskiego, Wilsona i Dworcowa.

Ponadto Straż Miejska poinformowała o publikowaniu na stronie internetowej Urzędu Miasta Knurów (poza oficjalnymi godzinami urzędowania UM) ostrzeżenia meteorologiczne oraz powiadomienia o jakości powietrza skierowane do mieszkańców Knuruwa.

Życie społeczne mieszkańców miasta w 2022 roku charakteryzowało się stopniowym powrotem do pełnej aktywności po dwuletnim okresie naznaczonym pandemią COVID-19. Szereg corocznych imprez powróciło do kalendarium wydarzeń w swojej podstawowej formule. Największą z nich są Dni Knuruwa. W 2022 roku odbyły się w pełnowymiarowym zakresie z koncertami gwiazd na scenie głównej oraz szeregiem imprez towarzyszących pod wspólnym mianownikiem „Art Fest”, które miały miejsce w różnych lokalizacjach Knuruwa. W 2022 roku odbyły się po raz pierwszy imprezy związane ze Świętem Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, której członkiem jest gmina Knurów. W ramach święta Urząd Miasta Knurów oraz Centrum Kultury w Knuruwie zorganizowały dwa eventy z aktywnym udziałem mieszkańców w formie spacerów tematycznych oraz festyny.

W ramach informacji o życiu społecznym mieszkańców Knuruwa wspomnieć należy o organizacji:

- Knurowskich Dni Integracji „Bądźmy razem”,
- Gali Koła TRION,

- Dnia Seniora z Knurowskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku, w tym udział w Senioraliach w Krakowie,
- Gali inauguracji roku szkolnego Knurowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz comiesięcznych spotkań z zaproszonymi gośćmi – prelegentami z obszaru kultury, promocji zdrowia, turystyki, historii regionalnej,
- Jarmarku Bożonarodzeniowego,
- Wigilii Plenerowej.

Ponadto Gmina Knurów w 2022 roku ogłosiła 5 konkursów na realizację zadań publicznych. W ramach gminnych dotacji przeznaczonych na aktywizację społeczną mieszkańców przeznaczono środki w wysokości 557.700,00 zł. Włączenie mieszkańców w życie społeczne odbywało się również w formie budżetu obywatelskiego.

W temacie życia społecznego mieszkańców Knurowa na uwagę zasługuje również działalność organizacji pozarządowych, organizujących szereg (w ramach swoich zainteresowań i działalności) imprez i wydarzeń. Działalność tych organizacji jest dotowana z budżetu Gminy Knurów. Członkowie organizacji pozarządowych biorą udział w konsultacjach społecznych, w trybie ustawy o organizacjach pożytku publicznego i wolontariacie.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

Poprawa stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w mieście.

1. Współpraca z Policją, Prokuraturą i Sądem Rejonowym na rzecz przeciwdziałania przestępczości i zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców miasta.

Gmina Knurów podlega sądom w Gliwicach. W zakresie przeciwdziałania przestępczości oraz niewydolności wychowawczej orzeka Sąd Rejonowy w Gliwicach. Kuratorzy IV Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej zajmują się sprawami rodzinnymi i nieletnich, a kuratorzy III Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej wykonują orzeczenia w sprawach karnych.

Ilość osób objętych nadzorem kuratora w postępowaniu opiekuńczym w mieście Knurów w 2022 roku wynosiła 357 (małoletnich i dorosłych) i prowadzonych było 112 spraw.

IV Zespół Kuratorski w 2022 roku prowadził wobec nieletnich z terenu Knurowa 35 postępowań wykonawczych. Dotyczyły one środka wychowawczego w postaci nadzoru kuratorskiego lub orzeczonego wobec niego zobowiązania.

Kuratorzy III Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej prowadzą 54 sprawy dozоровe, w tym:

- 23 sprawy dot. warunkowo przedterminowego zwolnienia,
- 28 spraw, w których warunkowo zawieszono wykonanie kary pozbawienia wolności,
- 3 sprawy, w których wobec sprawcy warunkowo umorzono postępowanie karne.

Ponadto:

- prowadzi 20 teczek nadzoru nad środkiem karnym w postaci określonego zakazu lub nakazu,
- 8 osób odbywa karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego,
- w 18 sprawach prowadzona jest kontrola realizacji obowiązku probacyjnego,
- w 100 sprawach orzeczono nieodpłatną kontrolowaną pracę na cele społeczne, w tym w 84 w ramach kary ograniczenia wolności i w 16 w ramach kary za nieściągalną grzywnę,

- 33 sprawy zostały zawieszono z powodu długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej ich wykonanie.

Dodatkowo kuratorzy, na zlecenie sądu lub innych uprawnionych organów, przeprowadzają wywiady środowiskowe wśród mieszkańców Knuruwa.

(Dane z III Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej są podane – stan na 13.04.2023 r. – gdyż system ewidencji elektronicznej nie wyodrębnia spraw z terenu Knuruwa).

Komisariat Policji poinformował, że w 2022 roku na terenie Knuruwa odnotowano:

- 14 przestępstw, w tym 0 z udziałem nieletnich,
- 654 wykroczenia, w tym 10 z udziałem nieletnich.

W temacie przeciwdziałania przestępczości i zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców miasta wypowiedziała się również Straż Miejska, która poinformowała o swoich działaniach. Były nimi:

- przeprowadzenie czynności wyjaśniających dotyczących 1408 wykroczeń, zdarzenia z udziałem nieletnich są przekazywane do Komisariatu Policji w Knuruwie,
- ujawnienie 6 zdarzeń, które wyczerpały znamiona przestępstw,
- wykorzystanie systemu monitoringu wizyjnego - 29 punktów kamerowych,
- przeprowadzenie akcji prewencyjnej pn. „Znakowanie rowerów 2022”, w ramach której oznakowano 112 rowerów.

2. Prowadzenie akcji informacyjnych, w tym w szczególności w środowisku seniorów, na temat zagrożeń przestępczością.

Komendant Miejski Policji poinformował o przekazywaniu dedykowanych materiałów, otrzymanych z Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach, na spotkaniach dzielnicowych z seniorami w ramach współpracy z Knuruwskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku. Na spotkaniach tych poruszana była tematyka z obszaru Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa w kontekście zagrożeń przestępczością.

3. Podejmowanie inwestycji mających wpływ na poprawę bezpieczeństwa na drodze.

Urząd Miasta Knuruw zrealizował następujące inwestycje w celu poprawy bezpieczeństwa publicznego i bezpieczeństwa na drodze:

- przebudowa ul. Lotników II w Knuruwie,
- budowa nowego przejścia dla pieszych w rejonie ulic Aleja Piastów i Hugo Kołłątaja w Knuruwie – w formule zaprojektuj i wybuduj,
- budowa nowego przejścia dla pieszych w rejonie ulic Aleja Piastów i Jana Kilińskiego w Knuruwie – w formule zaprojektuj i wybuduj,
- budowa ul. Kwiatowej w Knuruwie,
- przebudowa ul. Chmielnej w zakresie parametrów użytkowych od ul. Ks. Koziełka do posesji nr 13 w ramach zadania pn. „Wykonanie dróg z płyt betonowo-azurowych”,
- przebudowa ul. Jagły w zakresie parametrów użytkowych w ramach zadania pn. „Wykonanie dróg z płyt betonowo-azurowych”,
- przebudowa ul. Jaśminowej w zakresie parametrów użytkowych w ramach zadania pn. „Wykonanie dróg z płyt betonowo-azurowych”,
- przebudowa ul. Wolności – boczna od budynku Nr 13D do 13F,
- przebudowa ul. Szarych Szeregów,
- przebudowa ul. Dywizjonu 303,
- wykonanie nowych przystanków autobusowych na ul. Ks. Koziełka, Jęczmiennej i Rakoniewskiego,

- budowa oświetlenia ul. Jordana wraz z przebudową drogi,
- oznakowanie pionowe i poziome na drogach gminnych.

4. Rozwój systemu powiadamiania mieszkańców miasta o zagrożeniach z wykorzystaniem telefonii komórkowej i internetu.

Mieszkańcy Miasta Knurów są powiadamiani o zagrożeniach poprzez:

- uruchamianie syren alarmowych,
- umieszczanie komunikatów i ostrzeżeń na stronie internetowej: <https://www.knurow.pl/> w zakładkach OSTRZEŻENIA, JAKOŚĆ POWIETRZA I AKTUALNOŚCI,
- wysyłane e-mailem po indywidualnym wpisaniu się przez mieszkańców na listę newslettera Urzędu Miasta Knurów (<https://www.knurow.pl/kontakt/newsletter>).

W 2022 roku został zakończony przedostatni etap prac modernizacyjnych systemu wczesnego ostrzegania ludności. Zakupiono oraz wymieniono syreny alarmowe na budynku hali sportowej MOSiR przy Alei Lipowej oraz budynku MOPS przy ul. 1 Maja 45. Kolejne prace związane z zakupem i wymianą ostatniej stacji obiektowej dla systemu SWO na terenie gminy zaplanowano na 2023 rok.

Komendant Miejski Policji podał, że informowanie mieszkańców miasta o zagrożeniach z wykorzystaniem telefonii komórkowej i internetu odbywa się poprzez zamieszczanie, przez Zespół ds. Profilaktyki Społecznej Nieletnich i Patologii oraz Oficera Prasowego Komendy Miejskiej Policji w Gliwicach, komunikatów na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych w zakresie występujących niebezpieczeństw. W tym celu wykorzystuje się również media lokalne - „Przegląd Lokalny”, portal informacyjny „iKnurów” oraz aplikację „Śląski Dzielnicowy”.

Mieszkańcy miasta otrzymują ponadto Alerty RCB.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.

Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym uczniów.

1. Uwrażliwianie rodziców i opiekunów uczniów na kwestie związane z prawidłowym i bezpiecznym zachowaniem się na terenie szkoły i w otoczeniu domowym.

- Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 prowadzi w tym temacie pedagogizację rodziców w formie wykładów i pogadarek w trakcie zebrań w szkole;
- Zespół Szkół im. Ignacego Jana Paderewskiego na początku każdego roku szkolnego poświęca temu tematowi spotkanie z rodzicami oraz czas na każdej wywiadówce;
- Zespół Szkół Specjalnych porusza ten temat na wywiadówkach szkolnych, a w sytuacjach dot. nieprzestrzegania przez uczniów zasad prowadzone są indywidualne rozmowy z rodzicami przez pedagoga i psychologa szkolnego;
- Miejskie Centrum Edukacji w Knurowie porusza ten temat na wywiadówkach szkolnych, podczas konsultacji, jeżeli jest taka potrzeba, to wysyła uwagi w tym temacie za pomocą dziennika elektronicznego. W razie potrzeby ryzykowne zachowania zgłaszane są do odpowiednich instytucji, jak Policja, Pogotowie Ratunkowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

2. Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w drodze do i ze szkoły.

Komendant Miejski Policji poinformował o podejmowaniu następujących działań profilaktycznych:

- systematyczne kontrole prewencyjne w rejonie placówek oświatowych w ramach działań „Bezpieczna droga do i ze szkoły”,
- przeprowadzono Kampanię „Mamo! Tato! Jestem tutaj! informującą o prawidłowym postępowaniu w spotkaniach z obcymi ludźmi.

Miejskie Centrum Edukacji w Knurowie poinformowało, że podejmuje się działania mające na celu zwiększenia bezpieczeństwa dzieci w drodze do i ze szkoły na zasadzie przestrzegania danych zawartych w kartach informacyjnych o możliwości samodzielnego opuszczania szkoły przez dzieci, odbieranie dzieci tylko przez osoby upoważnione oraz znajomość wyroków sądowych poszczególnych uczniów. Ponadto organizowane są spotkania, pogadanki z Policją.

Zespół Szkół Specjalnych na początku każdego roku szkolnego na godzinie wychowawczej i na lekcjach techniki przeprowadza pogadanki i zajęcia praktyczne, które przypominają uczniom o zasadach bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły. Kwestie te poruszane są również indywidualnie z rodzicami uczniów nieprzestrzegających zasad w trakcie spotkań z pedagogiem i psychologiem szkolnym. Szkoła brała udział w akcji „Akademia Bezpiecznego Puchatka” oraz poświęca temu tematowi spotkanie z rodzicami i czas na każdej wywiadówce.

Od uczniów szkół ponadpodstawowych oczekuje się znajomości przepisów ruchu drogowego, ale podkreślić należy, że w szkołach tych również odbywają się pogadanki i zajęcia poświęcone tematowi bezpieczeństwa.

3. Podejmowanie działań interwencyjnych i zapobiegawczych mających na celu eliminowanie zachowań o charakterze patologicznym w środowisku szkolnym.

- Straż Miejska przeprowadziła na terenie placówek oświatowych 1 pogadankę edukacyjną o charakterze prewencyjnym i 482 doraźne kontrole w rejonie tych placówek (patrole piesze o różnych porach dnia);
- Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 - poświęca temu tematowi godziny wychowawcze, spotkania z pedagogiem i psychologiem, organizuje warsztaty ze specjalistami i przedstawicielami Policji, a także kuratorami sądowymi;
- Zespół Szkół im. Ignacego Jana Paderewskiego - reaguje niezwłocznie po wystąpieniu niepożądanego zachowania, realizuje procedury reagowania w sytuacjach kryzysowych;
- Zespół Szkół Specjalnych - działania takie odbywają się przez cały rok, są to rozmowy indywidualne, spotkania z poszczególnymi klasami, prowadzone przez Dyrektora szkoły, pedagoga, psychologa, wychowawców, kuratorów społecznych, dzielnicowego;
- Miejskie Centrum Edukacji – przestrzegane są procedury podczas zachowań ryzykownych, kontrola frekwencji, wysłane są upomnienia do rodziców, a także sprawy kierowane są do sądu, Komisariatu Policji, nawiązywane są kontakty z kuratorami, pracownikami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, asystentami rodzin, prowadzone są mediacje, rozmowy specjalistów z uczniami, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne.

4. Realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych na temat uzależnień, przemocy w rodzinie, przestępczości i jej negatywnych skutków.

- Komendant Miejski Policji poinformował o stałym kontakcie z pedagogami szkolnymi w kwestii rozwiązywania bieżących problemów i nieprawidłowości w szkołach, a w przypadku takiej konieczności przekazywaniu sprawy do Referatu ds. Przestępczości Nieletnich Komenda Miejska Policji w Gliwicach. Ponadto podczas pogadank policjantów z uczniami szkół poruszane są tematy w zakresie:
 - odpowiedzialności prawnej nieletnich,
 - tematyki narkotykowej z udziałem psa,
 - przemocy rówieśniczej z elementami hejtu,
 - cyberprzemocy,
 - handlu ludźmi w aspekcie ubioru uczniów.Ponadto na zebraniach rodziców organizowane są zajęcia dot. cyberprzemocy oraz szkolenia z uzależnień nieletnich z walizką narkotykową.
- Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 - realizuje programy profilaktyczno-edukacyjne na temat uzależnień, przemocy w rodzinie, przestępczości i jej negatywnych skutków, w tym program profilaktyki uniwersalnej „Dobry temat”.
- Zespół Szkół im. Ignacego Jana Paderewskiego – realizuje te programy podczas spotkań pedagoga i psychologa z młodzieżą, a także w codziennej pracy wychowawczej.
- Zespół Szkół Specjalnych – prowadzi pogadanki w trakcie lekcji wychowawczych, akcje promujące bezpieczne korzystanie z internetu.
- Miejskie Centrum Edukacji – organizuje cykliczne spotkania z psychologiem i pedagogiem, warsztaty profilaktyczne (stacjonarnie i online), pogadanki na lekcjach wychowawczych, prezentacje przygotowywane przez uczniów na lekcjach edukacji dla bezpieczeństwa, spotkania z dzielnicowym.
- Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia poinformował o realizacji 3 programów profilaktyczno-edukacyjnych w formie warsztatów psychoedukacyjnych: „Bezpieczny azyl”, „Zresetuj się” i „Debata”. Łącznie uczestniczyło w nich 986 uczniów.

5. Integrowanie społeczności szkolnej, budowanie na terenie szkoły pozytywnych relacji uczniów z nauczycielami i rówieśnikami.

Szkoły poinformowały o integrowaniu społeczności szkolnej poprzez budowanie na terenie szkół pozytywnych relacji wśród uczniów i pomiędzy uczniami a nauczycielami w ramach spotkań z wychowawcami (zajęcia integrujące, wspólne obchody świąteczne, wspólne wyjazdy i wycieczki szkolne, imprezy, zabawy). Ponadto Miejskie Centrum Edukacji prowadzi warsztaty z zakresu budowania poczucia własnej wartości i radzenia sobie ze stresem (warsztaty te prowadzone przez specjalistów), organizuje warsztaty z budowania komunikacji interpersonalnej oraz działania wolontariatu.

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 4.

Wskaźnik	Jednostka miary	Stan początkowy 2020 r.	Stan na 2021 r.	Stan na 2022 r.	Stan docelowy 2026 r.	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
Przedsięwzięcia w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki zdrowotnej	działanie	10	37	72	16	UM, NGO-s, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Raz w roku
Przedsięwzięcia w zakresie aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego	działanie	111	93	109	140	UM, NGO-s, placówki oświatowe, jednostki rekreacyjno-sportowe	Raz w roku
Badania profilaktyczne mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej	badanie	6076	10242	9007	7000	UM, NGO-s, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Raz w roku
Przestępstwa i wykroczenia popełnione na terenie miasta, w tym z udziałem nieletnich	przestępstwo	637	507	668	637	Policja	Raz w roku
Liczba realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach oraz liczba osób nimi objętych	program/ osoba	2/606	43/3711	27/4980	4/650	Placówki oświatowe, PPP	Raz w roku
Liczba i wartość zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa publicznego i bezpieczeństwa na drodze	inwestycja	7	11	14	7	UM	Raz w roku

Podsumowując:

1. Przedsięwzięcia w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki zdrowotnej.

Ilość przedsięwzięć znacznie wzrosła. Wpływ na to miała walka z pandemią COVID-19 oraz jej skutkami (np. otwarcia punktów szczepień przeciwko COVID-19, same szczepienia dla różnych grup wiekowych, kierowanie na testy i ich wykonywanie, szeroko pojęta profilaktyka i realizacja nowych programów).

2. Przedsięwzięcia w zakresie aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego

Ilość przedsięwzięć wzrosła w stosunku do roku ubiegłego (2021), jest porównywalna do roku bazowego (2020). Z pewnością wpływ na to ma powrót do aktywności po pandemii. Aktywność fizyczna i świadomość zasad zdrowego trybu życia mają duży wpływ na jakość życia, co od najmłodszych lat wpajane jest mieszkańcom miasta.

3. Badania profilaktyczne mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej .

Porównując dane za 2022 i 2021 widać spadek ilościowy. Można domniemywać, że wpływ na to miała pandemia, walka z nią i jej ustępowanie.

4. Przestępstwa i wykroczenia popełnione na terenie miasta, w tym z udziałem nieletnich. Dane za 2022 rok pokazują wzrost ilości przestępstw i wykroczeń, w tym z udziałem nieletnich. Takim zjawiskom należy zapobiegać. Służą temu wszelkie akcje informacyjne, profilaktyczne od najmłodszych lat (w przedszkolach i szkołach na każdym szczeblu edukacji) oraz działalność odpowiednich służb, np. Straży Miejskiej, Policji, Sądów (w tym działalność kuratorów) i Prokuratury.

5. Liczba realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach oraz liczba osób nimi objętych.

Dane liczbowe pokazują spadek takich działań w stosunku do roku 2021, ale kilkunastokrotny wzrost w stosunku do 2020. Zatem, mimo zmniejszenia ilości programów należy stwierdzić, że dane są zadawalające. Jest to inwestycja w zwiększenie bezpieczeństwa uczniów na terenie placówek oświatowych, zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży nt. zagrożeń oraz w ogólny rozwój młodego pokolenia.

6. Liczba i wartość zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa publicznego i bezpieczeństwa na drodze.

Liczba takich inwestycji corocznie wzrasta. W stosunku do roku 2021 r. zauważyć można prawie 30% wzrost ilości inwestycji, a w stosunku do 2020 roku – 50%. Wartość inwestycji w 2022 roku wyniosła 11.055.479,77 zł (prawie milion złotych więcej niż w roku poprzednim - 10.088.269,38 zł). Z uwagi na fakt, że inwestycje te miały na celu poprawę bezpieczeństwa publicznego i bezpieczeństwa na drodze, wzrost ten jest szczególnie korzystny dla mieszkańców miasta.

Jedną z inwestycji było wykonanie nowych przystanków autobusowych na ulicach: Ks. Koziełka, Jęczmiennej i Rakoniewskiego. Jest to szczególnie ważna inwestycja, gdyż do tej pory te rejon miasta nie posiadały linii autobusowych. Jest to odpowiedź gminy na potrzeby mieszkańców.

Cel strategiczny 5.

Rozwój kadr pomocowych, podnoszenie efektywności wsparcia, wzmacnianie kapitału i dialogu społecznego.

Cele operacyjne:

1. Wzmacnianie kadr i służb pomocowych, podnoszenie jakości i efektywności świadczonych usług.
2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego i rozwijanie dialogu społecznego.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Wzmacnianie kadr i służb pomocowych, podnoszenie jakości i efektywności świadczonych usług.

1. Doskonalenie kadr pomocy społecznej poprzez zapewnienie środków na szkolenia i inne formy doskonalenia zawodowego.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 Ustawy o pomocy społecznej „Ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – centrum usług społecznych, zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących”.

Na dzień 31.12.2022 r. kadrę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Knurowie stanowiło 48 pracowników, z czego 6 osób na stanowiskach kierowniczych, 15 to pracownicy socjalni, zaś pozostali to pracownicy administracyjni oraz pracownicy obsługi. Tut. Ośrodek w 2022 r. spełniał wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych, tj.: w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Zgodnie z powyższym zapisem ustawy spełniony został drugi z podanych warunków. Wspomnieć jednak należy, że trzech pracowników socjalnych przebywa na urloпах rodzicielskich, co przyczynia się do tymczasowych braków kadrowych. Sukcesywnie ogłaszano więc nabory do zatrudnienia pracowników socjalnych na zastępstwo. Jednak pomimo tego nie pozyskano dodatkowych pracowników socjalnych (głównym problemem okazały się wysokie wymagania ustawowe).

W 2022 r. MOPS Knurów zatrudniał trzech asystentów rodziny (w tym jedna osoba na pełny etat, jedna osoba na 0,75 etatu i jedna osoba na umowę zlecenie).

Ponadto należy stwierdzić, że w pozostałych działach nie były zgłaszane potrzeby zatrudnienia dodatkowej kadry pracowników biurowych.

Wykwalifikowana kadra MOPS-u jest podstawą do prawidłowej diagnozy i rozwiązywania problemów społecznych. Stąd w budżecie tut. Ośrodka corocznie zapewnione są środki na szkolenia i inne formy doskonalenia zawodowego. Dane na temat szkoleń kadr pomocy społecznej w 2022 r. przedstawia poniższa tabela.

Szkolenie kadr pomocy społecznej (stan na dzień 31.12.2022)

Wyszczególnienie	Ilość szkoleń stacjonarnych	Ilość szkoleń on-line	Ilość osób
Dział Ogólny (w tym kadra kierownicza)	1	1	1
Dział Księgowości		1	1
Dział Pomocy Środowiskowej i Świadczeń	1	-	1
Dział Świadczeń Rodzinnych, Funduszu Alimentacyjnego, Stypendiów i Zasiłków Szkolnych	-	6	5
Dział Świadczeń Wychowawczych do 31.05.2022 r.	-	-	-
Punkt Interwencji Kryzysowej	1	1	2
Punkt Informacji Osób Niepełnosprawnych do 31.05.2022 r.	-	-	-
Dział ds. Osób Starszych i Niepełnosprawnych od 01.06.2022 r.	-	-	-
Asystent Rodziny	-	1	1
Ośrodek Wsparcia	1	-	1
Szkolenie RODO i KRI	1	0	44
Łączna ilość szkoleń / osób uczestniczących w szkoleniach	5	10	56

W 2022 roku 56 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Knurowie uczestniczyło w 15 szkoleniach mających na celu doskonalenie zawodowe (10 szkoleń on-line i 5 szkoleń stacjonarnych). Przed przystąpieniem do pracy nowi pracownicy tutaj. Ośrodka są szkoleni z zakresu ochrony danych osobowych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy. Ponadto w 2022 r. wszyscy pracownicy tutaj. Ośrodka, obecni w pracy w dniach przeprowadzanych szkoleń, zostali przeszkoleni przez wyspecjalizowaną firmę zewnętrzną z zakresu ochrony danych osobowych RODO oraz bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych (Krajowe Ramy Interoperacyjności KRI).

W latach ubiegłych pracownicy korzystali również ze szkoleń, finansowanych ze środków zewnętrznych - funduszy Unii Europejskiej w ramach warsztatów kooperacyjnych, zorganizowanych przez podmioty zewnętrzne, np. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego.

Ponadto w 2022 roku Dyrektor i pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Knurowie uczestniczyli w 25 spotkaniach i konferencjach kadr pomocy społecznej – w 12 spotkaniach uczestniczył Dyrektor tutaj. MOPS, w 1 spotkaniu uczestniczył pracownik Działu Księgowości, w 3 spotkaniach – 2 pracowników Działu Pomocy Środowiskowej i Świadczeń, w 1 spotkaniu uczestniczył pracownik Działu Świadczeń Rodzinnych, Funduszu Alimentacyjnego, Stypendiów i Zasiłków szkolnych, w 3 spotkaniach – pracownik Ośrodka Wsparcia, w 1 spotkaniu – pracownik Działu ds. Osób Starszych i Niepełnosprawnych oraz w 4 spotkaniach – 2 pracowników Działu Ogólnego.

2. Zapewnienie właściwych warunków pracy umożliwiających sprawną i efektywną obsługę beneficjentów systemu pomocy społecznej.

Tut. Ośrodek zapewnia właściwe warunki pracy umożliwiające sprawną i efektywną obsługę beneficjentów systemu pomocy społecznej, m.in. poprzez:

- zaznajamianie pracowników podejmujących pracę z zakresem ich obowiązków, sposobem wykonywania pracy na wyznaczonych stanowiskach oraz podstawowymi uprawnieniami,
- organizowanie pracy w sposób zapewniający zmniejszenie uciążliwości pracy;
- przeciwdziałanie dyskryminacji, zapobieganie mobbingowi;
- ułatwianie pracownikom podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- przeszkolenie pracowników dot. RODO oraz bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych;
- ograniczanie ryzyka zawodowego;
- stosowanie potrzebnych środków profilaktycznych, w tym zapewnienie środków higienicznych zmniejszających ryzyko zakażeniem COVID 19;
- informowanie i szkolenie pracowników z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych oraz szkoleń zawodowych.

W 2022 roku sukcesywnie wymieniano sprzęt teleinformatyczny oraz wyposażenie i infrastrukturę tut. Ośrodka.

W ostatnich latach przeprowadzono generalne remonty w budynkach wykorzystywanych przez MOPS Knurów, tj. remont parteru budynku, przy ul. Ks. A. Koziółka 2, gdzie odbywa się obsługa Klientów oraz remont Ośrodka Wsparcia, przy ul. 1 Maja 45.

Od 29.09.2021 r. w zrewitalizowanym przez Gminę budynku przy ul. Dworcowej 33 w Knurowie zapewniono trwałość projektu i kontynuowano działalność Centrum Wsparcia Inicjatyw Społecznych, który wcześniej był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Ww. działalność była odpowiedzią na potrzeby mieszkańców, w szczególności zamieszkujących obszar rewitalizacji, którzy podczas konsultacji społecznych nad opracowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji zgłaszali niewystarczającą ofertę usług społecznych dla osób i rodzin wymagających wsparcia na tym terenie.

Poprzez dostosowanie struktury kadrowej i warunków lokalowych do bieżących potrzeb powyższe rozwiązania znacznie poprawiły jakość obsługi klientów pomocy społecznej oraz komfort działania pracowników tut. Ośrodka.

3. Rozwój usług elektronicznych w obszarze wsparcia społecznego.

W ostatnich latach następuje systematyczny rozwój usług elektronicznych w obszarze wsparcia społecznego. Wprowadzany sukcesywnie Centralny system informatyczny zabezpieczenia społecznego połączył wszystkie systemy dziedziczne istniejące w Ośrodku. Zcentralizowanie usług spowodowało rezygnację z konieczności przedstawiania przez Klientów niektórych zaświadczeń i dodatkowych dokumentów składanych razem z wnioskiem. Pracownicy Ośrodka dzięki połączeniu systemów dziedzicznych (Familia SR, Familia SW, Fundal, Helios PS, Empatia SW, SR, FA) z Platformą Integracyjną (PESEL, AC Rynek Pracy, EKSMON, ZUS, CBB, CEIDG, CEPIK, E-PODATKI, NFZ) oraz z systemu

SEPI (dane z PUP) podczas analizy i weryfikacji wniosków na bieżąco korzystają z ww. systemów, dzięki którym uzyskują dane, m. in. z takich instytucji jak: Urząd Skarbowy, ZUS, Powiatowy Urząd Pracy, EKSMON (Elektroniczny Krajowy System Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności), baza działalności gospodarczej CEIDG, Narodowy Fundusz Zdrowia. Ponadto dzięki danym, pobieranym z Centralnej Bazy Beneficjentów CBB następuje weryfikacja w zakresie przyznania świadczeń przez inny organ. Dane z bazy PESEL pozwalają ustalić dane dotyczące rodziców dziecka oraz adres. Baza NFZ potwierdza ubezpieczenie zdrowotne osób występujących we wniosku a informacje z bazy MEN ustalają czy dzieci uczęszczają do szkół ze wskazaniem czasookresu i konkretnej placówki oświatowej. Powyższe znacznie przyspiesza czas przyznania świadczeń oraz w minimalnym stopniu angażuje Klienta w zakresie dostarczania dokumentów.

Wnioski o świadczenia klienti składali w tut. MOPS w sposób tradycyjny oraz w sposób elektroniczny, np. przy wykorzystaniu profilu zaufanego, platformy ZUS, bankowości elektronicznej (świadczenia wychowawcze).

Sprawozdawczość tut. Ośrodka przekazywana jest z wykorzystaniem oprogramowania Centralna Aplikacja Statystyczna (CAS) przeznaczonego dla Jednostek Organizacji Pomocy Społecznej, Jednostek Samorządu Terytorialnego oraz Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Realizacja Karty Dużej rodziny obsługiwana jest w ogólnopolskim systemie elektronicznym (SI KDR), przy wykorzystywaniu aplikacji mObywatel.

Korzystając z wspomnianej platformy Emp@tia czy ePUAP możliwa jest również korespondencja między tut. Ośrodkiem a pojedynczym klientem, Komornikiem Sądowym, Śląskim Urzędem Wojewódzkim czy innym Ośrodkiem na terenie całego Kraju.

Ponadto, w związku z uruchomionym od 01.07.2021 r. systemem teleinformatycznym przeznaczonym do przekazywania tytułów wykonawczych, wykorzystywana jest aplikacja eTW, dzięki której tytuły wykonawcze przekazywane są do urzędu skarbowego drogą elektroniczną, zamiast dotychczasowej papierowej. Dzięki uruchomieniu teleinformatycznego systemu, przyspieszony został proces przesyłania korespondencji przez wierzycieli do naczelników urzędów skarbowych jako organów egzekucyjnych Krajowej Administracji Skarbowej, co skróciło czas wszczęcia egzekucji.

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Knurowie realizował szereg nowych zadań nałożonych na gminę (dodatek osłonowy, dodatek węglowy, dodatek dla gospodarstw domowych, preferencyjny zakup węgla, dodatek elektryczny). Przy realizacji zadań (dodatek węglowy) od 2022 r. wykorzystywana jest przez tut. MOPS, m. in. Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków. CEEB to system informacji o źródłach ogrzewania budynków w Polsce.

Rozwój usług elektronicznych w obszarze wsparcia społecznego wpływa na poprawę jakości obsługi klienta w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Knurowie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Knurowie wykorzystuje różne kanały komunikacji i narzędzia informacji dla mieszkańców miasta. Są to między innymi: strona internetowa MOPS Knurów (<http://mopsknurów.pl>), poczta elektroniczna e-mail (ops@knurów.pl), Biuletyn Informacji Publicznej (<https://knurów.bip.info.pl/index.php?r=o&idmp=30>), środki masowego przekazu, media społecznościowe. W 2021 r. została utworzona na portalu społecznościowym Facebook, i działa nadal, strona Centrum Wsparcia Inicjatyw Społecznych działającym przy MOPS Knurów, gdzie informuje się mieszkańców o dostępnych formach świadczeń, tj. usługach społecznych i realizowanych projektach w CWIS.

Powyższe kanały komunikacji elektronicznej stanowią doskonałe narzędzia przekazywania informacji przez tut. Ośrodek do szerokiej grupy odbiorców o zakresie działań oraz realizowanych projektach i programach. Ułatwiają również, i znacznie przyspieszają, komunikację pomiędzy urzędem a klientami. Na stronie internetowej Ośrodka zamieszczone są także niezbędne wnioski, druki oraz informacje o dostępnych formach świadczeń. W związku z powyższym jakość i szeroka dostępność kanałów komunikacji elektronicznej jest istotnym elementem rozwoju usług elektronicznych w obszarze wsparcia społecznego. W 2022 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Knurowie dokonał zmiany swojej strony internetowej (<http://mopsknurów.pl>) poprzez dostosowanie strony do wymogów dostępności cyfrowej. Powyższe polegało na budowie nowej strony internetowej tut. MOPS, zgodnie ze standardem WCAG 2.1. Efektem zmiany jest nowoczesna strona o intuicyjnej nawigacji, pozwalająca na jej użytkowanie również przez osoby ze szczególnymi potrzebami.

4. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej.

Środki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej stanowią część składową budżetu gminy, ale są to również dotacje ze źródeł zewnętrznych pozyskiwanych samodzielnie przez realizatorów. Źródłem finansowania działań przewidzianych do realizacji w niniejszej strategii są, m. in. budżet miasta, budżet państwa, środki Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2022 r. pozyskano środki z zewnętrznych źródeł finansowania na podstawie zawartych umów i porozumień:

- Program „Posiłek w szkole i domu na lata 2019-2023” – kwota 85.113,72 zł;
- Program wieloletni na lata 2021-2025 (edycja 2022) – Zapewnienie funkcjonowania placówki „Senior+” – Moduł II ” – kwota 97.200,00 zł;
- Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2022 – kwota 32.778,15 zł. z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19;
- Dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym – kwota 21.272,65 zł;
- Program „Asystent rodziny na rok 2022” – w ramach Fundusz Pracy – kwota 6.750,00 zł;
- Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022 w ramach Funduszu Solidarnościowego – kwota 934.643,37 zł;
- Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022 w ramach Funduszu Solidarnościowego - Pobyt całonocowy – kwota 137.496,00 zł;
- Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022 w ramach Funduszu Solidarnościowego - Pobyt dzienny – kwota 173.032,80 zł.

Ponadto w 2022 roku Gmina Knurów (realizator Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Knurowie) złożyła skutecznie wniosek o dofinansowanie, z Europejskiego Funduszu Społecznego, projektu pn. „Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy – gmina Knurów”.

Projekt został zaakceptowany przez Instytucję Zarządzającą w 2022 roku, natomiast podpisanie umowy oraz uruchomienie środków z EFS nastąpiło w 2023 r.

Wartość projektu – 175.696,00 zł.

Wartość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego – 149.341,60 zł.

Środki własne Gminy – 26.354,40 zł.

Okres realizacji projektu: 01.10.2022 r. – 30.06.2023 r.

Projekt realizowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Oś priorytetowa IX Włączenie społeczne, Działanie 9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałanie 9.2.10 Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy – tryb nadzwyczajny.

5. Realizowanie przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami projektów służących aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.

W 2022 r. na terenie miasta Knurów funkcjonowało 90 organizacji pozarządowych, wykazanych w Ewidencji Starostwa Powiatowego w Gliwicach i Urzędu Miasta Knurów. Współpraca Samorządu z powyższymi organizacjami przybierała formę zlecenia organizacjom zadań własnych gminy, dofinansowywania działalności statutowej organizacji, wsparcia rzeczowego i lokalowego oraz doradztwa i konsultacji.

Zlecenie zadań odbywało się w drodze otwartych konkursów ofert ogłoszonych w trybie pożytku publicznego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jak również „Programu współpracy Gminy Knurów z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2022 rok” przyjętego Uchwałą nr XLVI/579/2021 Rady Miasta Knurów z dnia 17 listopada 2021 r.

Gmina Knurów w roku 2022 ogłosiła 5 konkursów na realizację zadań publicznych. W ramach gminnych dotacji przeznaczonych na aktywizację społeczną mieszkańców przeznaczono środki w wysokości 557.700,00 zł.

Dotacje na realizację zadań publicznych w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, m. in. otrzymali:

- Śląski Oddział Okręgowy Polski Czerwony Krzyż Katowice Oddział Rejonowy Knurów na zadania pn. Organizacja działań opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży „Wakacje nadają rytm” – półkolonie dla dzieci – 30.000,00 zł, „Wigilia Plenerowa” – 2.000,00 zł. oraz zadanie pn. „Pomoc żywnościowa ubogim mieszkańcom Gminy Knurów” – 10.000,00 zł,
- Klub Abstynentów „Siódemka” na zadanie pn. „Praca profilaktyczno-rehabilitacyjna wśród uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych i ich rodzin – 35.000,00 zł,
- Stowarzyszenie Pomocy „Arka Noego” na zadanie pn. – Prowadzenie konsultacji i szkoleń dla osób dotkniętych skutkami uzależnień pt. „Bezpieczna przystań – Knurów” – 10.000,00 zł,
- Zgromadzenie Sióstr Służebniczek na zadanie pn. Organizacja działań opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży „Światlicowi tropiciele odnajdują bł. E. Bojanowskiego śladów wiele – edycja 2” – 50.000,00 zł,
- Knurowski Uniwersytet Trzeciego Wieku na zadanie pn. „Zimowo na sportowo” – 1.200,00 zł., zadanie pn. „Senior zawsze w ruchu” – 1.950, 00 zł,
- ZHP Chorągiew Śląska Hufiec Ziemi Gliwickiej na zadanie pn. „Działalność drużyny harcerskiej w Knurowie” – 5.000,00 zł,
- Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół osób z Niepełnosprawnością intelektualną na zadanie pn. Prowadzenie szkoleń, rehabilitacji i grup wsparcia dla rodzin osób z niepełnosprawnością pn. „Do samodzielności” – 15.000,00 zł; zadanie pn. „Spotkania muzyczne” – 4.000,00 zł,

- PTTK Gliwice – Koło TRION Knurów na zadanie pn. „Szlakiem Integracji Niepełnosprawnych Turystów 2022 – 5.000,00 zł,
- Śląski WOPR na zadanie pn. „Prowadzenie szkoleń ratowniczych WOPR” – 4.700,00 zł,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów ZOR – na zadanie pn. „Wycieczki i spotkania integracyjne emerytów z Knurowa” – 8.500,00 zł,
- Fundacja Gram Kibicuję Pomagam Knurów – na zadanie aktywizujące mieszkańców pn. „Świadoma Pierwsza Pomoc” – 6.000,00 zł,
- Knurowskie Stowarzyszenie Diabetyków na zadanie w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia „Aktywny cukrzyk – XX lecie Knurowskiego Stowarzyszenia Diabetyków” – 3.5000,00 zł.

Dotację na realizację zadania w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w 2022 roku otrzymał Śląski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Katowicach Oddział Rejonowy w Knurowie ul. Wilsona 10 na kwotę 254.330,00 zł.

W 2022 r. realizowane były przez tut. Ośrodek lub przy współudziale MOPS Knurów projekty finansowane ze środków zewnętrznych, środków własnych lub na zasadzie wolontariatu, mające na celu zwiększenie aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców miasta – przy współpracy z różnymi organizacjami.

Były to, m. in.:

- Kontynuacja przez tut. MOPS projektu pn. Centrum Wsparcia Inicjatyw Społecznych. Głównym celem projektu było zwiększenie dostępności i jakości usług społecznych na terenie rewitalizowanym w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu i ubóstwu;
- Realizacja projektu pn. „Odkryj PoMoc” przy współpracy z Fundacją „Jesteśmy dla Was” w zakresie świadczenia usług dla osób doświadczających przemocy domowej i ich otoczenia, poprzez spotkania z terapeutą ds. uzależnień oraz zapewnieniu konsultacji z lekarzem psychiatrą współpracującym z ww. Fundacją;
- Pomoc psychologiczna, psychoterapeutyczna oraz terapia środowiskowa dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Knurów w Centrum Wsparcia Inicjatyw Społecznych w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia - przy współpracy Centrum Rehabilis Sp. z o. o.;
- Działania na rzecz obywateli Ukrainy przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi (spotkania informacyjne, spotkania z psychologiem, bezpłatna nauka języka polskiego);
- Współpraca ze Stowarzyszeniem: Klub Abstynentów „Siódemka” w Knurowie w zakresie profilaktyki uzależnienia od alkoholu mieszkańców Gminy Knurów poprzez zajęcia edukacyjno-terapeutyczne (w tym grupę samopomocową oraz grupę wsparcia z terapeutą) – spotkania odbywały się m. in. w Centrum Wsparcia Inicjatyw Społecznych w Knurowie;
- Udział w Noworocznym Turnieju Integracyjnym koła PPTK TRION;
- Współpraca z Oddziałem Rejonowym PCK w Knurowie, Kołem PPTK TRION, Stowarzyszeniem Rodzin i Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną, jak również placówkami oświatowymi z terenu Miasta w celu aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnością, w szczególności prowadzonej w ramach Programów "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej i "Opieka wytchnieniowa ";
- Wspólna organizacja "Wigilii plenerowej" dla mieszkańców Knurowa - Polski Czerwony Krzyż Oddział Knurów, Zespół Szkół Zawodowych nr 2 w Knurowie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Ośrodek Wsparcia, Miasto Knurów, Centrum Kultury Knurów, ZHP Knurów;

- Współpraca z Knurowskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku w zakresie wsparcia dla osób starszych;
- Udział w Rajdzie Integracyjnym Niepełnosprawnych;
- Propagowanie akcji „Ogólnopolska Karta Seniora”;
- Propagowanie akcji „Knurowska Koperta życia”;
- Współpraca z Fundacją New Europe Foundation nad Programem „Sport dla wszystkich”;
- Współpraca z Kłastrem Innowacji Społecznych w zakresie programu „Google dla seniorów”;
- Współpraca z krajowym Instytutem Gospodarki Senioralnej w zakresie programu Letnia Akademia Seniora;
- Współpraca z Uniwersytetem Warszawskim w zakresie programu dot. kształcenia językowego seniorów Ośrodka Wsparcia (nauka języka angielskiego);

6. Realizowanie zadań służących rozwiązywaniu problemów społecznych przy współpracy z jednostkami funkcjonującymi na terenie miasta.

Realizując zadania z zakresu pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współdziałał

z instytucjami funkcjonującymi na terenie miasta i powiatu (które obejmują swoim działaniem również Gminę Knurów), jednostkami organizacyjnymi Gminy, Wydziałami Urzędu Miasta, ochroną zdrowia, placówkami oświaty, Policją, Powiatowym Urzędem Pracy, kuratorami sądowymi oraz instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Były to w szczególności:

- PCK – w zakresie pomocy najuboższym mieszkańcom Gminy Knurów w formie, m in pomocy żywnościowej, dostarczania potrzebnej odzieży, wsparcia dla osób starszych i osób z niepełnosprawnością, pomocy w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, organizacji czasu wolnego dziecka;
- Policja, szczególnie Komisariat Policji w Knurowie (dzielnicowi, dział śledczy) - w zakresie problemu przemocy w rodzinie, uzależnienia, współuzależnienia, w zakresie wymiany informacji;
- Sąd Rejonowy w Gliwicach (kuratorzy zawodowi, społeczni, zeznania w sprawach karnych) – w zakresie problemów w funkcjonowaniu rodziny, konfliktów, rozpadów więzi, problemów przemocy w rodzinie, uzależnień, współuzależnień;
- Oświata – szkoły podstawowe i średnie, przedszkola, pedagodzy, wychowawcy – w zakresie wymiany informacji, ustalenia zakresu koniecznej pomocy dziecku, problemów w rodzinie, problemów wychowawczych z dziećmi i młodzieżą, problemu przemocy w rodzinie;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna – w zakresie pracy z dzieckiem, ustalania terminu badania dziecka;
- Świetlica bł. Edmunda Bojanowskiego – wymiana informacji, potrzeb, problemów dotyczących rodziny;
- Miejskie Ognisko Pracy Pozaszkolnej – w zakresie organizacji wolnego czasu, dowozu dzieci do szkoły specjalnej;
- Szpital Miejski w Knurowie – w zakresie zawiadomienia o okolicznościach uzasadniających udzielenie pomocy osobom potrzebującym;
- Przychodnie Zdrowia – w zakresie ustalenia terminów wizyt klientów pomocy społecznej, porad lekarskich, asystowanie rodzinie;
- Domy Pomocy Społecznej w zakresie świadczenia usług, szczególnie dla osób starszych. DPS-y zastępują rodzinę w opiece nad osobą, która z różnych powodów wymaga całodobowego wsparcia, gdyż bez fachowej opieki nie jest w stanie funkcjonować;

- Miejski Zespół Gospodarki Lokalowej i Administracji – w zakresie wymiany informacji oraz pomocy dla osób zamieszkujących w gminnym zasobie mieszkaniowym;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – w zakresie problemu przemocy w rodzinie, uzależnienia, współuzależnienia;
- Terapeuci ds. uzależnień, Kluby AA – w zakresie udzielania wsparcia;
- Kościoły i Parafie – w zakresie uzyskania wsparcia dla rodziny;
- Urząd Miasta oraz inne jednostki miejskie w zakresie realizacji zadań służących rozwiązywaniu problemów społecznych – współpraca odbywa się w ramach bieżącej pracy tut. MOPS, Urzędu Miasta oraz innych jednostek miejskich.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego i rozwijanie dialogu społecznego.

1. Inicjowanie działań zmierzających do włączania się mieszkańców w życie społeczne miasta.

Jakość funkcjonowania społeczności lokalnej w dużej mierze zależy od zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne i jej bezpośredniego uczestnictwa w życiu społecznym i publicznym danego miasta. Jednym ze sposobów włączenia mieszkańców Knurowa w życie społeczne są konsultacje społeczne, szczególnie w zakresie decydowania o wydatkach określonej części budżetu miasta.

Rada Miasta Knurów podjęła uchwałę nr XXI/260/2020 z dnia 19 lutego 2020 roku w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych związanych z Budżetem Obywatelskim. Budżet Obywatelski należy rozumieć jako formę konsultacji społecznych

w sprawie przeznaczenia części wydatków z budżetu Miasta Knurów na dany rok kalendarzowy na wskazane przez mieszkańców propozycje zadań o zasięgu lokalnym. Środki finansowe przewidziane na realizację Budżetu Obywatelskiego Miasta Knurów na każdy rok kalendarzowy określa Prezydent Miasta.

Budżet Obywatelski jest formą konsultacji społecznych, mającą na celu włączenie mieszkańców w decydowanie o wydatkowaniu określonej części budżetu miasta Knurów. W ramach Budżetu Obywatelskiego mieszkańcy są wnioskodawcami (pomysłodawcami) projektów. Propozycje projektów, które pomyślnie przejdą weryfikację, poddaje się pod publiczne głosowanie mieszkańców.

Wszystkie projekty wybrane do realizacji Edycja 2021 zostały zrealizowane w 2022 roku.

W 2022 roku w ramach Budżetu Obywatelskiego mieszkańcy Knurowa zgłaszali, a następnie wybierali przedsięwzięcia, które, ich zdaniem należy zrealizować w Knurowie w 2023 roku. W 2022 r. do głosowania wybrano 15 projektów. W sumie mieszkańcy Knurowa oddali 4175 ważnych głosów (w 2021 roku 1427 ważnych głosów).

Do realizacji w 2023 roku wybrano 6 projektów:

- Projekty „twarde”:
 - „Nowy wóz bojowy dla strażaków ochotników z Knurowa – Szczygłowic” – koszt 607.000,00 zł;
 - „Defibrylatory AED do ratowania życia” – koszt 100.000,00 zł;
 - „Podziel się zniczem” – koszt 50.000,00 zł;

- Projekty „miękkie”:
 - „Art Fest” – Festiwal Sztuk w Knurowie – koszt 150.000,00 zł;
 - „Dzień Dziecka w Parku Miejskim im. Dr. Floriana Ogana” - koszt 35.000,00 zł
 - „Spacery Przyrodnicze z edukacją ornitologiczną” – koszt 12.000,00 zł.

Działania podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w celu włączenia mieszkańców w życie społeczne były realizowane w ramach pracy socjalnej. Polegały, m. in. na:

- aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i pozostających bez pracy,
- kierowaniu na leczenie i terapię AA osób z problemami uzależnień ,
- w miarę potrzeb udzielaniu porad prawnych i pomocy psychologicznej,
- udzielaniu pomocy finansowej, która może być niezbędna do realizacji innych zobowiązań, np. aktywizacji zawodowej.

Ponadto podejmowano zadania mające na celu podwyższenie aktywności społecznej mieszkańców miasta – w oparciu o Ośrodek Wsparcia oraz Centrum Inicjatyw Społecznych.

W ramach Ośrodka Wsparcia w 2022 r. podjęto, m.in. następujące inicjatywy:

- współudział w organizowaniu Knurowskich Dni Integracji,
- współudział w organizowaniu Wigilii Plenerowej dla mieszkańców Knurowa,
- udział w Noworocznym Turnieju Integracyjnym,
- udział w Rajdzie Osób Niepełnosprawnych,
- upowszechnianie aktywności sportowej mieszkańców,
- warsztaty edukacyjne w zakresie podniesienia kompetencji cyfrowych seniorów,
- Dni otwarte – warsztaty makramy dla mieszkańców.

W ramach bieżących działań Centrum Wsparcia Inicjatyw Społecznych w 2022 r. podjęto między innymi następujące inicjatywy:

- cykl warsztatów higieny osobistej pn. „Mroczna historia kąpieli – z brudem przez wieki” dla uczniów MSP nr 2 z oddziałami integracyjnymi, dla seniorów Ośrodka Wsparcia;
- spotkanie z prawnikiem – prawo spadkowe, odrzucenie spadku, zadłużenia – dla seniorów Ośrodka Wsparcia;
- prelekcje dietetyka dot. żywienia dla seniorów;
- działania animacyjne i promowanie zdrowego stylu życia w formie: aerobiku, fitnessu, wyjść na siłownię zewnętrzną, gier zespołowych, joggingu dla różnych grup wiekowych.

W związku z trwającym konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy i przyjazdem wielu obywateli Ukrainy do Polski – w ramach Centrum Wsparcia Inicjatyw Społecznych - podjęto szereg zadań zmierzających do integracji społecznej obywateli Ukrainy ze społecznością lokalną:

- Spotkanie z psychologiem dot. lęków u dzieci w związku z trwającą wojną. Spotkanie kierowane było zarówno do rodzin polskich, jak i ukraińskich. W spotkaniu uczestniczyło wiele rodzin polskich, goszczących osoby z Ukrainy.
- Dla uchodźców z Ukrainy, którzy przebywali na terenie Knurowa oraz osób ich goszczących, w Centrum Wsparcia Inicjatyw Społecznych zorganizowano spotkanie, podczas którego przekazano informacje przybliżające zasady funkcjonowania Ukraińców na terenie Polski (m.in. w zakresie przepisów prawa, pomocy materialnej i rzeczowej,

służby zdrowia, komunikacji publicznej, podjęcia pracy, nauki języka). Spotkanie miało również wymiar integracyjny polsko – ukraiński.

- W okresie marzec – maj 2022 r. zorganizowano w Centrum Wsparcia Inicjatyw Społecznych bezpłatne lekcje języka polskiego dla obywateli z Ukrainy. Uczestnikom przekazano również nieodpłatnie materiały dydaktyczne. Zajęcia prowadzone były przez nauczycieli - wolontariuszy na poziomie podstawowym w trzech grupach. Dla każdej z grup przyporządkowany został inny nauczyciel – wolontariusz, który prowadził zajęcia pozwalające na zaaklimatyzowanie się w nowej rzeczywistości, naukę wyrażania podstawowych potrzeb życia codziennego, przedstawiania się, czy zwrotów niezbędnych do znalezienia zatrudnienia. Łącznie nauką na poziomie podstawowym było objętych ok. 45 osób z Ukrainy. Podczas prowadzonych zajęć zapewniono opiekę nad dziećmi w przeznaczanej do tego sali zabaw w budynku CWIS.
- Spotkanie dla rodziców „Jak rozmawiać z dziećmi o sytuacji w Ukrainie – w związku z konfliktem zbrojnym.
- W okresie od 01.10.2022 r. – 30.06.2023 r. Gmina Knurów/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Knurowie realizuje projekt pn.: „Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy – gmina Knurów”. Projekt realizowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

2. Promowanie działalności organizacji pozarządowych.

Promocja działalności organizacji pozarządowych realizowana była przede wszystkim poprzez dedykowany ww. inicjatywom konkurs „Knurów – dobre przykłady”. Jego idea jest uhonorowanie najlepszych inicjatyw realizowanych przez organizacje pozarządowe, jak i wyróżnienie najbardziej zaangażowanych w pracę trzeciego sektora społeczników oraz liderów pozarządowych, którzy szczególnie wyróżnili się podczas realizacji działań i wsparcia na rzecz społeczności lokalnej Knurowa. W 2022 roku, jak i w latach wcześniejszych, zgłoszenia kandydatów mogły składać osoby fizyczne i osoby prawne, a wyboru dokonała specjalna Komisja Konkursowa, powołana przez Prezydenta Miasta, w skład której weszło po 3 przedstawiciele Urzędu Miasta Knurów i organizacji pozarządowych.

W 2022 roku wyróżnienia przyznano:

- w kategorii „organizacja pozarządowa” – Knurowski Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- w kategorii „lider organizacji pozarządowej” – Ariel Wojdowski.

Ponadto w roku ubiegłym, mając na uwadze zaangażowanie w rozwój organizacji pozarządowych oraz inicjowanie z udziałem mieszkańców miasta przedsięwzięć o charakterze społecznym, Gmina Knurów postanowiła przyznać Laur Knurowa, najwyższe odznaczenie w mieście, w kategorii innych osób (osób prawnych) – Fundacji „Gram, Kibicuję, Pomagam”.

Stalą promocję organizacji pozarządowych prowadzi też Urząd Miasta Knurów, MOSiR, Centrum Kultury oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Redakcją Przeglądu Lokalnego. Publikowane są materiały zdjęciowe i artykuły poświęcone ważnym wydarzeniom z życia organizacji pozarządowych, takich jak: przedsięwzięcia na rzecz mieszkańców (akcje charytatywne, działania animacyjne i aktywizujące), jubileusze, koncerty, czy też udział w turniejach sportowych.

3. Podejmowanie inicjatyw mających na celu wzmacnianie dialogu władz samorządowych z mieszkańcami.

Jedną z form wzmacniania dialogu władz samorządowych z mieszkańcami są spotkania przedstawicieli samorządu miasta Knurów z mieszkańcami. W 2022 r. odbyło się 9 spotkań Radnych Rady Miasta Knurów z mieszkańcami oraz 6 interwencji i zapytań mieszkańców zgłoszonych na dyżurach Prezydenta i Zastępców Prezydenta.

Ponadto w 2022 r. podejmowano dodatkowe inicjatywy w zakresie wzmacniania dialogu władz samorządowych z mieszkańcami organizowane przez poszczególne wydziały Urzędu Miasta Knurów.

Były to, m. in. :

- W ramach Wydziału Gospodarki Komunalnej, Restrukturyzacji i Ochrony Środowiska przeprowadzono konsultacje społeczne dotyczące tworzonego dokumentu pn. „Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Knurów”;
- W ramach Wydziału ds. Funduszy Strukturalnych Promocji, Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w 2022 r. miało miejsce 7 przypadków dotyczących wzmacniania dialogu społecznego:
 - spotkanie z mieszkańcami miasta poświęcone uzgodnieniom oraz zgłaszaniu opinii, uwag do wieloletniego programu gminnego z obszaru ochrony środowiska;
 - konsultacje społeczne nad budżetem obywatelskim, w tym przyjmowanie wniosków od mieszkańców oraz umożliwienie mieszkańcom głosowania nad poszczególnymi projektami (łącznie udział wzięło 2441 osób);
 - konsultacje z organizacjami pozarządowymi w trybie ustawy o organizacjach pożytku publicznego i wolontariacie. Spotkania w liczbie 5, poświęcone były omówieniu i zebraniu opinii przedstawicieli organizacji pozarządowych na temat projektów uchwał Rady Miasta Knurów w obszarze prawa miejscowego.

4. Poszerzanie dostępu informacyjnego do planowanych przez samorząd zamierzeń o charakterze społecznym i gospodarczym.

Wszystkie działania Gminy Knurów dotyczące poszerzenia dostępu informacyjnego do planowanych zamierzeń o charakterze społecznym i gospodarczym prowadzone są przy wykorzystywaniu takich nośników informacji jak tygodnik Przegląd Lokalny (wersja papierowa i strona www), oficjalna strona internetowa Urzędu Miasta Knurów, profil Gminy Knurów na Facebooku, system newsletterowy dla sprofilowanych grup odbiorców (subskrybentów zapisanych za pomocą strony internetowej UM Knurów). Co do zasady, działania te realizowane są z wykorzystaniem treści pisemnych, sukcesywnie jednak, w celu poszerzenia katalogu odbiorców oraz skuteczniejszego dotarcia do adresatów, działania te coraz częściej obejmują także materiały zdjęciowe, wizualizacje, wywiady radiowe, filmy wideo, publikacje drukowane (wkładki tematyczne w prasie, kalendarz miejski).

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 5

Wskaźnik	Jednostka miary	Stan początkowy 2020 r.	Stan na 2021 r.	Stan na 2022r.	Stan docelowy 2026 r.	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
Liczba szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej	szkolenie	5	11	15	36	MOPS	Raz w roku
Liczba organizacji pozarządowych w mieście, w tym funkcjonujących w obszarze polityki społecznej	organizacja	87	92	90	87	UM, Starostwo Powiatowe NGO-s, MOPS	Raz w roku
Liczba spotkań przedstawicieli samorządu miasta z mieszkańcami	spotkanie	9	26	15	20	UM, RM	Raz w roku

Podsumowując:

1. Liczba szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej.

Stan początkowy w 2020 r. - 5 szkoleń, stan na 2021 r. – 11 szkoleń, stan na 2022 r. – 15 szkoleń stan docelowy w 2026 r. – 36 szkoleń. Trzeba zaznaczyć, że w 2022 roku jedno ze szkoleń nie dotyczyło wprost zagadnień zawodowych pomocy społecznej, a ochrony danych osobowych RODO oraz bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych (Krajowe Ramy Interoperacyjności KRI). Z uwagi na specyfikę przetwarzanych danych przez pracowników pomocy społecznej – regularne szkolenie w tym zakresie jest konieczne i zostało przeprowadzone dla wszystkich pracowników tut. MOPS (w dniach przeprowadzanych szkoleń w pracy obecne były 44 osoby).

Liczba szkoleń w którym uczestniczą pracownicy MOPS Knurów wykazuje tendencję wzrostową. Powyższe pozwala zakładać założenie realizacji celu w 2026 roku.

2. Liczba organizacji pozarządowych w mieście, w tym funkcjonujących w obszarze polityki społecznej.

Stan początkowy w 2020 r. – 87 organizacji pozarządowych w mieście, stan na 2021 r. – 92 organizacje, stan na 2022 r. – 90 organizacji, stan docelowy w 2026 r. – 87 organizacji. Liczba organizacji pozarządowych na terenie Gminy Knurów kształtuje się na stałym poziomie. Nieznaczne wahania wynikają z faktu przekształcania się organizacji i dostosowania do bieżących warunków i potrzeb, powołania nowych organizacji, jak również procesu likwidacyjnego. Z informacji uzyskanej ze Starostwa Powiatowego w Gliwicach wynika, iż część organizacji nie dopełnia obowiązków wobec organów nadzorujących ich działalność, m. in w zakresie dostarczania dokumentacji – powyższe organizacje i stowarzyszenia nadal są ujęte w liczbie wskaźnika.

3. Liczba spotkań przedstawicieli samorządu miasta z mieszkańcami.

Poniższy wskaźnik, podobnie jak w roku bazowym 2020, obejmuje bezpośrednie spotkania Prezydenta, Zastępców Prezydenta oraz Radnych z mieszkańcami podczas pełnionych dyżurów. Stan początkowy w 2020 r. – 9 spotkań, stan na 2021 r. – 26 spotkań, stan na 2022 r. – 15 spotkań, stan docelowy w 2026 r. – 20 spotkań. Osiągnięty w 2022 roku wskaźnik jest niższy niż w 2021 r. jednak jest wyższy w stosunku do stanu początkowego, tj. 2020 r.

Zainteresowanie mieszkańców uzasadnia konieczność spotkań przedstawicieli samorządu z mieszkańcami Knurowa i potwierdza, że są one zgodne z oczekiwaniami mieszkańców miasta.

Należy również zwrócić uwagę, że wzrasta zaangażowanie mieszkańców miasta w sprawy lokalne, co potwierdza się w ich bezpośrednim uczestnictwie w życiu społecznym i publicznym. Przykładem powyższego jest znaczny wzrost zgłoszonych przez mieszkańców Knurowa projektów do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego (2021 r. - 14 zgłoszonych projektów, w tym 8 ocenionych pozytywnie; w 2022 – 22 zgłoszone projekty, w tym 15 ocenionych pozytywnie). Ponadto znacznie wzrosła liczba mieszkańców, którzy chcą brać czynny udział w życiu społecznym poprzez głosowanie na zatwierdzone projekty budżetu obywatelskiego (w 2021 r. mieszkańcy miasta oddali 1427 ważne głosy, zaś w 2022 r. – 4175 ważne głosy).